

რუსული კაკიბალი და რუსული კავშირები

ქართულ ბიზნესში

რუსეთი

თებერვალი, 2022-2023

ამერიკის საერთაშორისო
კავშირების ინსტიტუტი

USAID
FOR THE AMERICAN PEOPLE

კვლევა მომზადებულია ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო კავშირების სააგენტოს (IDFI) და The Heritage-ის დახმარებით. კვლევის ჩარჩოებზე და მონაცემებზე საერთაშორისო კავშირების სააგენტოს IDFI-ის და-ფაის მასატი-საინფორმაციო მუშაობის მუშაობის ან The Heritage-ის მუშაობისთვის.

ბიზნესური მიზნებისთვის მენეჯმენტი	01	საპროექტო მენეჯმენტის როლის შესახებ	21
მენეჯერი	03	პროექტის მენეჯმენტი	21
კვლევის მენეჯმენტი	04	სს „ინვესტიკორი“	22
კომუნიკაციების მენეჯმენტი	04	სს „ინვესტი“	22
საპროექტო მენეჯმენტი	05	სს „ინვესტი I“ და სს „ინვესტი II“	23
მენეჯერი მენეჯმენტის	06	სს „ინვესტი“	23
ბიზნესის მენეჯმენტი მენეჯმენტის	06	სს „საპროექტო მენეჯმენტი“	24
საპროექტ-საბიზნეს მენეჯმენტი	08	სს „ინვესტი კონს“	24
კომუნიკაციების მენეჯმენტი	10	სს „ინვესტი მენეჯმენტი“	26
ბიზნესური მენეჯმენტი	10	სს „ინვესტი კონს“	26
“ინვესტი საპროექტო მენეჯმენტი“	10	საპროექტი და მენეჯმენტი	27
ინვესტიციური მენეჯმენტი და მენეჯმენტი	11	სს „ინვესტი კონს“	29
საპროექტო კომუნიკაციები	13	სს „ინვესტი მენეჯმენტი“	29
ბიზნესური მენეჯმენტი “R.A.S.” (R.B.G.)	13	სს „ინვესტი მენეჯმენტი“ - საპროექტო	30
საპროექტ მენეჯმენტი	14	GULF AVIATION GEORGIA	30
საპროექტო მენეჯმენტი და მენეჯმენტი მენეჯმენტი	16	სს „საპროექტო მენეჯმენტი“	30
სს RMG (RICH METALS GROUP)	16	“ინვესტი მენეჯმენტი“ და მენეჯმენტი მენეჯმენტი	31
სს „საპროექტო მენეჯმენტი“	17	ინვესტიციური მენეჯმენტი	31
სს „ინვესტი კონს“ (ინვესტიციური მენეჯმენტი)	17	ინვესტი	32
სს „ინვესტიციური მენეჯმენტი“	18		
სს „ინვესტი მენეჯმენტი“	18		
სს „ინვესტიციური მენეჯმენტი“	19		
სს „ინვესტი“	20		

ძირითადი მიზნების შეჯამება

- ◆ "უმაღლე ქონების დეველოპმენტის სექტორის კვლევის" მიხედვით, 2022 წლის იანვრიდან-ნოემბრამდე ჩრდილის მოქალაქეების წილი, თბილისში სახლის/ბინის მსყიდვების ტრანზაქციებში 0,9%-დან 5%-მდე გაიზარდა, ხოლო შავიყმი 5%-დან 17,6%-მდე;
- ◆ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ განსაჯაროებული მონაცემების მიხედვით, 2022 წელს 19 სექტემბრამდე ჩრდილის მოქალაქეებმა საქართველოში 15,164 მყიდობისაგებინა (მათ შორის, 13,262 ბინა) და 13,850 ბინის მაკვეთი შეიძინეს;
- ◆ 2022 წელს ჩრდილის მოქალაქეების ვიზიტებისა და მათგან მიღებული შემოსულების წილი საერთო ჩაოდებობაში, ვაშტებს 2019 წლის მაჩვენებლებსაგ, როცა II ავლისამდე ჩრდილ-საქართველოს შორის არსებობდა პირდაპირი ფრენები და არ იყო პანდემიით გამოწვეული შეზღუდვები;
- ◆ 2023 წლის იანვარ-თებერვალში სასაქონლო ექსპორტი ჩრდილში გაზარდილა 28%-ით, სომხეთში კი – 197%-ით. ექსპორტების აზრით, საჯარო ტრედიტინგ დეკორეცია უზენებდა, რომ ექსპორტულ აზრისა და კაცებაში გაზარდილი ექსპორტის მნიშვნელოვანი ნაწილი მიეზაროდა ჩრდილისკენ - და ამ კონტენტში ნაშენაბულია საქართველოდან ჩრდილში რეექსპორტი;
- ◆ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდებარებით, საქართველოს კომერციულ ბანკებში აბარობი ვახსილი ჰქონდა ჩრდილის 161,032 მოქალაქეს (ინდივიტ პირს) და 55 აფირდილი პირს. 2022 წლის დეკემბრის მდებარებით, ჩრდილის მოქალაქეების მიერ საქართველოს კომერციულ ბანკებში ვახსიანებული დეპოზიტების მუდგებმა 2,47 მილიარდ ლარს, რაც 2,16 მილიარდი ლარით აღემატება ობის დამატებამდე არსებულ (2022 იანვრის) მაჩვენებლებს;
- ◆ კომერციული სფეროში, ჩრდილი ოლიგარქი, მხახდი ფრინდანი იყო "უბინი საქართველოს" ბუნეფიციარი მფლობელი, თებრა 2022 წლის მახინი, კომპანიის 100%-იანი წილი ბინტენებში ხერია მარეაქსიამ შეიძინა;

- ◆ ფრინდანის მხი სხვა კომპორაცია „აღდა კვდი“ ფლობს მინერალური მყლის, კორიონის“ მარმონება საქართველოში. 2022 წლის იანვრში გატრედიდა ინფორმაცია, რომ კომპანიის მარმონებლებელი აქციონერი (ფრინდანი) საქართველოს მარეზობის გადამსებდა 7,73%-იან წილს. კომპანიის ოფიორული ბინანი რეკონსტრუქციის გაზო, ვერ სერხებდა საბოლოო მფლობელებს შორის წილების გადამანაწილებას შესახებ ინფორმაციის გადამომზება და ობის დაფუება, რა გაელებმა დარსა ფრინდანს პორტირე;
- ◆ კომერციული სფეროში იყვიებდა აბრედასაბოლოო განმეაფებებითა და რეკონსტრუქციის მხახდაფებებით ებინილი - "საბრედიტა აღიანისი" კოფილი მყერის, ფრინდონ ინეიასა და მხი ოგანის მნიშვნელოვანი გაელებმა. ახალი ქელებინსა და GIC-ის მუეეებით ფრინდონ მხია აკონტროლებს ფინსორებული საბელებინი ბინინს 25,19 %-სა და ფინსორებული ინტეგრებებინს 6,2%-ს. ფრინდონ ინეიას საბელებინია მხი "ინტეკურ-ბოტკოვანი ბელებკომერციული ქეელი - 'ფრინდტი'. ამ ეკანსკელების ბინტესარტებითა ჩრდილი კომპანია "ექსტელებონი", რომელიც, თავის მხივ, რეხელი საკომერციული კომპანია "როსტელებკონი" მფლობელი კომპანია;
- ◆ სამბაკო სექტორში, ინტეგრედიკორებული იყო მხოლოდ ებინი ბანკ ვინტეკო" რეხელი კომპანია „ექტეტი ბანკი“-ს მფლობელობა ვერახინი ობის დამტების მუდგე, საქართველოს ეროვნული ბანკი მუეეწოდა საერთაშორისო საბელებს და ებინი საკეუბარი პორტელებინს სხვა ბანკებზე გასხეებება დარეკო;
- ◆ სასარტებლო მადინებელისა და მინერალური მყლების სექტორებში რეხელი კეპორები, მფლობელობისა და მმართველობითი წილები, ინევი როკოჩე მმართველი მარტებთან აფილირება გამოიყვიდა მუდგე კომპანებში: B&G Gold, მხი "მინერალური მყელი საბრე", მხი "კაბიტალი კვდი", მხი "მუეა პოლიდინტი", "გრეტინბინი", მხი "მეხორი";

- ◆ შპს "მინერალური წყალი საბჭო" მინერალური წყლების მოპოვების 5 სხვადასხვა ლიცენზიას ფლობს. კომპანიის შესაკეთებელი და სამეთვალყურეო სამუშაოები ერთ-ერთი წვეტი ჩვენთვის მოქალაქეები არიან. საბჭოს აღნიშნული წვეტი, ვინაიდან, ჩვენთვის ცნობილი მდღეისადაც, მისი და, ნადა ვერცა კი პეტერბურგის ტერიტორიის განვითარების კომიტეტის თავმჯდომარეა;
- ◆ შპს "მინერალი" მინერალურ წყლებს მოპოვებს. კომპანიის ერთ-ერთი მქონელი შპს "ქვისოღონ ინვესტიციონსა", რომელსაც, თავის მხრივ, ჩვენთვის მოქალაქე თემურ ამინაძე ფლობს. "ქვისოღონ ინვესტიციონსა" ამჟამად ჩვენთვის ბანკსაკავების წვეტი კომპანიაა და მათსავე ვერცერთზე აღმერიცხა ჩვენთვის კომპანია, რომელიც მთლებს მონაწილეობას შპს შპს შპს-ებში, რათა განსაზღვროს ჩვენთვის ბუნებრივი აირის ექსპორტი მონაწილე და დამატებითი განის ტრანსპორტირება ევროპულ და სამხრეთ ჩვენთვის ჩვენთვის;
- ◆ ნავთობის სექტორში ჩვენთვის შრომისთვის მთელი მსოფლიოა განსაზღვრული. 2021 წელს მდგომარეობით, ჩვენთვის ინპორტირებული ნავთობის საერთო ღირებულება 301%-ით არის განსაზღვრული;
- ◆ საქართველოში ჩვენთვის ინპორტირებული ბუნებრივი აირის ღირებულება 2021 და 2022 წლებს შორის \$90,7 მილიონიდან \$112 მილიონამდე, 24%-ით განსაზღვრული;
- ◆ სტატისტიკის ეროვნული სამსახურიდან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, ჩვენთვის სამეცხე იღებს ბანკზე მოთმამდე ყველაზე მსხვილი 5 კომპანიიდან 4: „სან პეტროლიუმ კორპორეი“ (გადავი, „ლუკოილ კორპორეი“, „ქვისოღონ“ და „საქსან“;
- ◆ 2010-2022 წლებში საქართველოს სახელმწიფო ენერჯინგა ჩვენთვის კომპანია „ლუკოილსა“, საავტომობილო საწვავის მონაწილეა. 3 კომპანიიდან ხელმძღვრეულს გააფორმებს. ხელ ამ პერიოდში, სახელმწიფო ენერჯინგა „ლუკოილისა“ 200 მილიონი დარის სამეცხე წყობის;
- ◆ ჩვენთვის მუშისთვის ელექტროენერჯისთვის მთელი ინპორტირებული ელექტროენერჯისთვის არის 25% (252.2 მლნ. კვტ/ სთ). დანართები მთლიან პერიოდშია (60%) და თურქეთზე (15%).

რესტონის შერე გავლენას პოსტსაბოტა ქვეყნებში კვლავ განსაზღვრავს რეგიონის მშავე გამოწვევებს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სფეროებში. პირობული ომი, რომელსაც რესტონი მღვინის განმავლობაში აჩაბობენ, შოკის ამ თე იმ ქვეყნის სესტ მარტალიზე, კოორდინირებული მოქმედებებით დატენას. სატარიელის მენახვევაში, ერთ-ერთი სესტი მარტალი ქვეყნის ეკონომიკური სექტორის მონკლადი მდომარობაა. შივხედავად იმის, რომ რესტონი პირობული ომი, შიას სტრატეგიები და ფუნქციონირება მარტალით დიდი ხანია დანკენის საგანია, სატარიელში ბინქვის სხვადასხვა სფეროში რესტონი გავლენას კვლევას ვერ კიდევ აკონა განახლებული, ენპირული მტკიცებულებები. კრებული დიდი ხანია იარადაე იცნებს ისეთ საკითხებს, რომლებიც დაკავშირებულია კორუფციასთან და ფულის ბრუნვასთან როგორც სატარო, ასევე სამართალი რეგულაციაში. ეს ნიშნავს, რომ კორუფციული პრაქტიკის ექსპორტი მანამ მოხდება ვიდრე გამოიყვანება ფუნქციონირების ინტეგრირების მენახვევისა და ფუნქციონირების განმავლობაში - გარდაამავალი ფუნქციონირების სისტემის შივხე ქვეყნებში. კონტრფუნქციონირება კავშირები განკავდა მხოლოდ მდინის მარტოებს და აღიარებს ფულსა და ბინქვის, როგორც შერე გავლენისა და სამჯალისების ძირითად ექტორებს აჩაბობენ არასმორხანოვანი ომის ინტეგრირებებში.

ასეთი ტიპის კავშირებისა და გავლენის გამოაქარავება მნიშვნელოვანია, რადგან ეს სხვაგვარა მხოდა სევება ბინქვის საბურებს და ვრცელდება შვიდაზე, პოლიტიკაზე სამოქალაქო საბოგადობასა და მათთან დაკავშირებულ სფეროებზე. შივხედა, ბინქვის დაკავშირებულია სოციალური პოლიტიკური აქტორებთან და გავლენას ახდენს საბოგადობის აღქმასა და გრძელვადიან დამოკიდებულებებზე. ასეთი შვიდარი კავშირების გამოკვლევა - პოლიტიკურ, სამოქალაქო და შვიდა აქტორებსა და ბინქვის მნიშვნელობებს შორის, რომლებსაც რესტონის მოქალაქეები ფლობენ აყვლილებულია იმისათვის, რომ გაყოფილი რესტონი კავშირებზე დამოკიდებულების ხარისხი ქართულ ბინქვისა და სტრატეგიულ სფეროებში რაც შეიძლება, გარკვეულიადაც ენკურებოდეს ქვეყნის უსაფრთხოებას.

ეს ასევე მნიშვნელოვანია საქართველოში არსებული ვრცელი საინფორმაციო გარემოს განკავშირებულადაც. ნიშნულბარე კვლევის ნიშნით, სატარიელში რესტონი კავშირის მენახელი და შიას ვერა მდგარი პირობის იფრტიფიცირება.

კვლევა ასევე სამჯალისებს იძლევა იმ შერე პოლიტიკური, შვიდა და სამოქალაქო აქტორების დაფინანსების მტარობის გამოაქარავებას, რომლებიც აქტიურად აწყვლებენ ფუნქციონირებას ქვეყანაში.

2015 წელს ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტმა (IDFI) გამოაქვეყნა ანგარიში რესტონი კავშირული ქართულ ბინქვის. ანგარიში განხილული და მენახეული იყო რესტონის მოქალაქეების საკითრებაში არსებული კომპანიების მენახის, რესტრუქტურა და კავშირები ბინქვის სხვადასხვა დატენი, როგორცაა ენკურირებული, შვილით, გამო, მიფორცხურები, მარტონამშენებლობა, საშობი მოპოვება, ტერიტორი, მინქალური მჯლები, საბანკო ინვესტიციებისა და სხვა მნიშვნელო სექტორები.

2022 წლის 24 თებერვალს რესტონის ფედერაციის შერე ვერაშიაში ფართომასშტაბიანი საომარი მოქმედებების დამკების საბახეოდ, ანკონის მჯერობეული მტარების ხანინის ფუნქციონირება და ეფორკავშირება, ასევე რეგნა სახელმწიფოებმა რესტონის ფუნქციონირების ინტეგრირების, კომპანიებისა და და ფინიკური პირობის მინახედაც საბქეების არაერთი საკვტი მქობილი. მინიხარე კვლევაში განხილულია ეს კომპანიებიც, რომლებიც სატარიელშიც მენახობდა და შივხედა საბქეობებულია შიამი შიათ შორის უდიდესი - „ეტიზე ბანკი“, რის მენახედაც საბქეები ასევე მჯები სს „ფილიბი ბანკი კორეისაზე“. საბქეების ამოქმედების შერედაც ბანკია პირბეული სხვა ბანკებზე გასხვისისა და ობტორების გაფრცვეული ვადი მტარება.

პირველადი მონაცემების შეგროვების სტრატეგია:

IDFI-ის ეტაპზე ინტერვიუებთან ერთად გააანალიზა ოფიციალური დოკუმენტები, საჯარო რეესტრში განთავსებული მასალები, ლიცენზიები და შედეგის ჩვენებები. კვლევა, ძირითადად, მოიცავს საჯარო რეესტრისა და ანგარიშების პორტალის მონაცემების (reposit.gov) ვებგვერდების, საჯარო სოციალური მედიის ანგარიშების (მათ შორის LinkedIn) და ქართული, რუსულ და ინგლისურენოვან მედიაში არსებული ინფორმაციის ანალიზს.

პირველადი მონაცემების შეგროვების სტრატეგია:

- ◆ ინფორმაცია კომპანიების მფლობელებსა და მენეჯერებზე, კაპიტალიზაციის ხელისუფლების წრეებთან, საქმიანობის პოლიტიკასა და ბიზნესში, რუსეთთან პირდაპირი ინვესტიციები და ფინანსური შეპრობები;
- ◆ ბიზნეს საქმიანობისა და სხვა ინტერესის სფეროები;
- ◆ განმარტებული პროცედურები, პოლიტიკური პარტიების/აქტივობების დაფინანსება, ორგანიზაციები, მედია, მოვლენები და აქტივობები;
- ◆ პარტნიორი ორგანიზაციები საქართველოში;
- ◆ შესაძლო კაპიტალიზაციის ქართული პოლიტიკურ ველებთან/ პარტიებთან/ პოლიტიკოსებთან/ სახელმწიფო მოხელეებთან/ აქტივისტებთან/ ექსპერტებთან, საზოგადოებრივი კაპიტალიზაციის მათ საქმიანობასა და ლობისტურ ტენდენციებს შორის.

კომპანიების შეგროვების პრინციპი:

კვლევის ფარგლებში, კომპანიების შეგროვება საკვლევი სფეროების განმსაზღვრელი საკვირეოებად გამოიწვევარკ ვერ მოხდებოდა ერთიანი სტანდარტით, ამიტომ IDFI-მ თითოეულ სფეროში მომუშავე კომპანიის შესახებ ინფორმაციის მოპოვების სხვადასხვა მეთოდი აირჩია.

კვლევის პირველ ეტაპზე გააანალიზა კომპანიები 4 სფეროდან: სატელეკომუნიკაციო სექტორი, სამსახურ სფერო, მადანგებლის მოპოვება, მანქანაური მექანიკა.

სატელეკომუნიკაციო სფეროში შესაძლებელი იმდენჯერად გამოიღონა მოძიებურ სატელეფონო ბაზარზე დოკუმენტულ სატელეფონო ბაზარსა და ინტერნეტბაზარზე მომუშავე ყველა კომპანია აღნიშნული კომპანიების აღივანება ანაზღოვებს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია. რაც შეეხება სამაგვებლო სფეროს, მაგვებლებში რუსული ვაიკონის შესაძლებელია შეტად მონაწილეობის შესაძლებელი (კონტენტ ანალიზის) საკითხი, რომელიც სავსება დაკვეთილი კვლევის ფარგლებს თემაკა მონაწილეობარე კვლევაში განხილულია რამდენიმე მაგვებლის შემთხვევა, რომელთა მფლობელობის გაჩემოვ საზოგადოებრივი ინტერესი შეაღონა. საბაზო სექტორში შესაძლებელია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რეგისტრირებული 15-ვე ბანკი, რომელთა მფლობელობისა და აქტივობების შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია საჯაროდ, ეროვნული ბანკის ვებგვერდზე, სასარგებლო მადანგებლისა და მინერალური მექანიკის სფეროებში მომუშავე კომპანიების საქმიანობისთვის სტრუქტურით სტრუქტურული ლიცენზიები. შესაძლებელია, მათ შესახებ ინფორმაციის მიღება მოხდეს მინერალური რესურსების ეროვნული სააგვებლობა.

მეორე ეტაპზე კვლევა შეეხება საქართველოს ენერჯეტიკულ ბაზარზე არსებულ ერთპარტიას: ელექტროენერჯიკის, მადანობისა და გაზის ბაზარზე არსებულ მფლობელობას ამ მონაწილეებებით კვლევის მნიშვნელობას ზრდის ის ფაქტორი, რომ რუსეთისთვის ენერჯეტიკული რესურსების ბოროტად გამოყენება რეგულირებადი (ერე კიდევ 2006 წლიდან მოყოლებული) რუსეთი საერთაშორისო არხებზე საკეთილი პოლიტიკური დღის შესაძლებელია განმარტებული რესურსის აქტივობა იყენებს ენერჯეტიკულ რესურსებს, განსაკუთრებით კი გაზზე დამოკიდებულებას.

კვლევის ფარგლებში, IDI-მ დია მკარობში მოხდა და ოცივალური უნებებთან გამოითხვა შესაძრის ინფორმაცია ორგანიზაციამ შესწავლა შესვის, ენერჯიფიკაციის ხარისხის, საქართველოში ტრანსპორტირებელი ენერჯიფიკაციის შესახებ ინფორმაცია.

შესაქვტვამე გამოიყილდა სამშენებლო სექტორის, მხვილი ობიექტების ტერმინის/სასტეშია მომსახურებისა და საგზაო-სატრანსპორტი გადამიყიების კვლევა ამ შემოსევაში შემომწვა საშუალო და დიდი ზომის კომპანიები ამ კვიში, IDI გასცდა კვლევის შემოილოვის, რადგან აღნიშნულ სექტორებზე მნიშვნელოვანი იყო ამ გაკვლევის კვლევა, რაც 2022 წელს ჩრეთის მოქალაქეების საქართველოში შემოსევის ობრა ტალამ გამოიქცა. ურანიასთამ ობრა დაქცისა, (2022 წლის მარტი) და შემდეგში ე.მ. "საბოლოო მობოლიზაციის" შემდეგ (2022 წლის ოქტომბერი), საქართველოში ასობით ასობით ჩრეთის მოქალაქე შემოიქცა, რომელია საბოლოო ქვეყანაში დარჩა. ამან დიდი გაკვლევა იქონია შესაქვტვამე მნიშვლილი სექტორებზე, რაც კვლევაში არის აღნიშობი.

კვლევაში მოქმედი განახლებული ინფორმაცია 2022 წლის ამოღის მომსახურების.

სამშენებლო სექტორი

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მომსახურება ბაზის მიხედვით, სამშენებლო სექტორში რეესტრირებული საშუალო ზომის, უკუიერი 20 კომპანიის/დასამ წლის ფოლალიდამ, მხოლოდ საბრა ჩრეთის მოქალაქის დაფიქტებული, ხოლო დიდი ზომის კომპანიები ობრტორებთან, არიქითი არ არის დაკავშირებული რეესტრირებული მსხმებრე საბრა კომპანიის/დასამ ერთ-ერთია მსს "ეს გუფი" (ES GROUP), რომლის 100%-იანი მფლობელი ჩრეთის ფიქტაციის მოქალაქე ბენია დავიფიქცა.

"საერთაშორისო გამჭვირვალობის საქართველოს" კვლევის მიხედვით, 2014-2015 წლებში ბაიქში მფებარე ერთ-ერთ რეესტრირებულ ზონას ბაიქის შემომს სტატუსი მოიხსნა და ინვესტიციის ექვი მოზიფის მიხმით, აქარის ფონდსა და ეკონომიკის სამინისტროს გადასცა. სამინისტრომ კი ტერმინორია მსს "ეს გუფი" სიმბოლოურ ფასად გაასტვისა. ამდე დოკუმენტის თამსმდე, კომპანია ბაიქში ბრანშირებულის სექტორის ერთ-ერთი დიდი მოთამსაქცა.

IDI-მ დამატებითი შეისწავლა სამშენებლო სექტორში არსებული მხვილი კომპანიების პროფილები და სხვადასხვა ფორმის სექტორის შესახებ მომსახურებელი კვლევის გამოკვლილი რამდენიმე მნიშვნელოვანი კომპანია, რომელია მფლობელობაში ჩრეთელი კვალი ამ სხვადასხვა ჩრეთელი კავშირები არ გამოიქცევა. შესაძრისად, აღნიშნულ კომპანიები სექტორში საქართველოს ჩრეთზე დამოკიდებულების ბრედართი მიმტები არ მარს.

2022 წლის ობრტრეალში ჩრეთ-ურეანის ობრა დამტების შემდეგ, საქართველოში ჩრეთი მოქალაქეების შემოსეულამ, დიდი შეცვალენა მოახდინა ურეაი ქონების ბაზარზე მობოლიზის და, შესაძრისად, ფასების სრედანე. შესაძრებელია, ეს საბოლოოდ გამბილივი იყოს ჩრეთელი კომპანიების საქართველოში სამშენებლო სექტორით დაინტერესების მნიშვნელოვანი მომართობად საქართველოს ეროვნული ბაიქის მოქალაქეები ურეაი ქონების დეველოპმენტის სექტორის კვლევის" მიხედვით, 2022 წლის იანვრიდან-ოქტომბრამდე ჩრეთის მოქალაქეების მფლობელობაში სახლის/ბინის მსხმეობის ტრანსაქციებში 0,9%-დან 5%-მდე გაიზარდა, ხოლო ბაიქში 5%-დან 17,6%-მდე.

ესეოთ აღნიშობი საქართველოს ეროვნული სტატისტიკის ეროვნული ცენტრის მიხედვით. მფლობელობის ტრანსაქციების კვლევა

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გასაჯაროებელი მონაცემების მიხედვით, 2022 წელს (9 სექტემბრამდე) ჩრეთის მოქალაქეებმა საქართველოში 15,164 შემოსაწავლობა (მათ შორის, 13,262 ბინა) და 13,850 მანქანა შეიძინეს. საწმენდაროდ, საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ ვასტაოდ დაჯოჯა ჩრეთის მოქალაქეების მიერ 2022 სრული წლის განმავლობაში შექმნილი ეოჯაი ეობების შესახებ EDR-ის დეტალური ინფორმაციის მოთხოვნა.

მსხვილი ინვესტიციები

პირდაპირ ეუბოორ ინვესტიციებში, ქვეყნების მიხედვით, ჩრეთი მე-6 ადგილს იკავებს 41,8 მილიონი დოლარით (2022 წლის შესამე კარტლის მონაცემები).

2021 წელს ჩრეთიდან პირდაპირი ეუბოორი ინვესტიცია 75,5 მილიონი აშშ დოლარით იყო, საქართველოში შემოსული ინვესტიციები კი მილიონად 1,24 მილიარდს შეადგენდა. სასტატის მონახარი მონაცემებით, 2022 წლის სრული ინვესტიციების მოცულობა 2 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენს, სადამაეე ჩრეთიდან შემოსული ინვესტიციების მილი 71 მლნ დოლარია, ჩოთაე ემსხველესი ინვესტიორი ქვეყნების რიგში ჩრეთი მე-9 ადგილს იკავებს.

ტერმინო/სასტუმრო მომსახურება

სასტუმრო მომსახურების სეგოროში რეესტრირებული მსხვილი კომპანიების შორის არ არის ჩრეთი ან მათთან დაკავშირებული კომპანიები. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში არ მართებს ტერმისტული კომპანიების რეესტრაცია და შესაბამისად, მათი მონაცემთა ბაზის შედგენა, EDR-მ შეუძნალება ბაზარზე არსებული რამდენიმე მნიშვნელოვანი კომპანია, რომელთა შორისაც არ აღმოჩნდა ჩრეთი მფლობელობის/კავშირები, რაე გამაპრობდება საკულეე ეკონომიკურ სეგოროში მნიშვნელოვანი ჩრეთი კაპიტალის არსებობას.

მიუხედავად იმისა, რომ შესაავლოლ კომპანიებში არ დასტურდება ჩრეთი მფლობელობა/კავშირები, ჩრეთის ეკონომის მერის მეშვეე, საქართველოში ჩრეთის მოქალაქეების მხარეი შემოდიდება და შექმნილი ეკონომიკური კარტორები, შესაძლებელია გამოიღვლი იყოს მნიშვნელოვან მონაპრობდაე ტერმინის სეგოროში ჩრეთი კომპანიების ინტერესის ზრდის ეუბით.

აღნიშნული მოსაზრების ამჯარებს, ადგილობრივ ბაზარზე ჩრეთი ტერმისტული კომპანიების მიერ შეთავაზებული სერვისების შესახებ ენობები, რომლებეე მომხმარებლებს საქართველოდან გამოეან ტერმსაეე კი სთავაზობს.

ამასთან, ჩრეთის მოქალაქეების საქართველოში ეობებე ინტერესის ზრდა ხელს ეუბობს ტერმინის სეგოროს რეტობეე დამოკიდებულებას მათალითად, ტერმინის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემებით, 2022 წელს ჩრეთიდან ეობიორების რაოდენობამ 1,087,257 შეადგინა, რაე საერთაშორისო ეობიორების საერთო რაოდენობის 23%-ია. ეროვნული ბაზის მონაცემებით, ჩრეთის მოქალაქეების საქართველოში მოქმადრობიდან მიღებულმა შემოსულებმა EDR მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, რაე საერთაშორისო ეობიტიტიდან მიღებული საერთო შემოსულების 25%-ია. 2022 წელს ჩრეთის მოქალაქეების ეობიებისა და მათგან მიღებული შემოსულების მილი საერთო რაოდენობაში, ემსრებს 2019 წლის მარტებულებსაეე, როცა 8 ივლისამდე ჩრეთი-საქართველოს შორის არსებობდა პირდაპირი ფრტები და არ იყო ბანდებიით გამონეული შემოღებები.

წყარო: ეკონომის ეროვნული ადმინისტრაცია

ჩვენს მიზანდასახულ სამსახურში მოსახლეობის მდინარე მაჩვენებელი

წყარო: საქართველოს ტრავლელობა

ტურისტების ეროვნული აღმშენებლის მიერ წარმოდგენილი განმარტების მიხედვით, "საერთაშორისო ვიზიტორებთან ითვლებთან 15 მლნ ან უფროსი ასაკის საქართველოს არარეზიდენტი მოგზაურები, რომლებსაც განასოციაციონებს ვიზიტ საკუთარი ჩვეული გარემოდან საქართველოს ტერიტორიაზე ერთ წელიწადში წაღობი ფრთით". ჩვეული გარემოში ითვლება ის ვიზიტები, რომლებიც თვეში 11-დღე ან 11-ზე მეტდერ სოციაციონდება. აღნიშნული დათქმა სოციაციონდება ვერ ითვლება ვიზიტორების ტურისტული მიზნების იდენტიფიკაციონების შესაძლებლობას. მიზანგან საქმეთა სამინისტროს მომაცემებით, 2022 წლის ჩვენის მოგზაუკეების მიერ საქართველოს სამდერის გადმოკეების 1,46 მლიონი შემოსევა აღიჩიყა. მიზანგან საქმეთა სამინისტროს მიერ IDFI-ისთვის მომოდებელი ინფორმაციონის მიხედვით, 2022 წლის 25 თვესოციონდამ 30 თვისამდე შემოსევი მიჩენდამ, მიზიმეზ ერთი თვის დაკოელების შემდეგ, ქვეყანა კელაე არ სკონდა დტოეებელი ჩვენის 42,577 მოგზაუკე. 2022 წლის 9 თვის მდოეზარეობით, ქვეყანაში დარჩენილი იყო ჩვენის 112,733 მოგზაუკე-საშენარევი, სამინისტრომ IDFI-ის 2022 წლის სოელი მომაცემები აღარ მომოდა.

საქართველოს პარლამენტი, „მიზიტების საათის“ ფორმაცში, მიზანგან საქმეთა მიზიტების ვახტაე ვიზიტორებმა ჩვენის მოგზაუკეების მიერ სამდერის კეეონსთან დაკეებორებელი კონების პახტაე [განმარტა](#), რომონის დამკეებდამ ერთი წლის განმარტობაში ქვეყანაში შემოსევი იყო 913 ათასი ჩვენის მოგზაუკე (ენიკალური პარე, სადამაკე 186 ათასი ეკან ვაეეეა. აღნიშნული მომაცემების სინტეზის გადამომშენბა, იმ ფომე, როდესაც სამინისტრო არ გასეევა ოფიციალური სტატისტიკას, შეეებებებელი.

2022 წლის პარევი სამ თვეში საქართველოში ჩვენის მოგზაუკეებმა 5,312 ბინმეტი [განმარტებინეს](#), 2022 წელს კი 15,000-მდე შესაბარისად აქტივობის ამ მომარელებით ინჩენბა.

მიხედვად იმისა, რომ ხელშისამეეობი სტატისტიკა არ ითვლება დეტალური სურათის ჩვენის მოგზაუკეების ვიზიტების მიზნობრიობასთან დაკეებორებით, საქართველოში მათი განმოდებელი ვიზიტები წლის მეტეკონს საქართველოს ტურისტების სეფროში ჩველი კომპანიების ინტერესის წარდა.

საგზაო-სატრანსპორტო გადაზიდვები

2023 წლის მარტის მდებარეობით, სატვირთო საგზაო ტრანსპორტის სფეროში, საქართველოში ჩვეულებრივბუნებელი საშუალო ზომის 15 კომპანია (არაერთი მსხვილი), რომელთაგან 10 არის ადგილობრივი, ხოლო 5 უცხოური, თუმცა არცერთი მათგანი არ არის ჩრციელი.

ჩაყ შევება ამ სექტორში ჩვეულებრივბუნებულ მყარ ზომის კვხი უცხოურ საკომპანია, სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ბიზნეს ჩვეულებრივის მონაცემებით, სულ ჩვეულებრივბუნებელი 692 სტრუქტურა, რომელთაგან მხოლოდ 162-ს აქვს აქტიური სტატუსი (აღნიშნული მთლიან ჩაყარა ინვესტიციების მუხარბე, ისე — 83-ს).

აქტიური ბიზნეს სტრუქტურების მხოლოდ 10%, 36 კომპანია ეკუთვნის ჩრციელის მრედაქტე. აღნიშნული ბიზნეს სტრუქტურების აბსოლუტური უმრავლესობა ჩვეულებრივბუნებელია 2022 წლის 24 თებერვალამდე, ანუ იქამდე, სანამ ჩრციელი უკრანიაში იმს მამონტებდა და სამტკეიტი დაქრედადებოდა.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის [ანბნით](#), 2023 წლის იანვარ-თებერვალში სასაქონლო ექსპორტი ჩრციელში გაზრდილია 18%-ით, სომხეთში კი — 197%-ით. აბსოლუტურ ჩაყებებში ეს მონაცემები ანუ გამოიყრება: მამდინარე წლის პირველ ორ თვეში სომხეთში ექსპორტზე გახდილია 133 მილიონი აშშ დოლარის შროდექტა, ჩაყ ექსპორტის სატვირთო წილია 14,5%-ს შეადგებს, ჩრციელში — 128 მილიონი დოლარის შროდექტა, ჩაყ მხოლოდნი ექსპორტის 14%-ია.

სომხეთი, ჩრციელთა ერთად 2015 წლიდან არის ექსპანდილი კავშირის წევი. აღნიშნული კავშირის შეტრბის სატვირთო ეკონომიკური სანდოების და საბაყო ტარბეები აქვს, ჩაყ წევი სახელმწიფოებს მონის თაყრედალ ტვირთმრედას გელისბინის. ამბებობს სადექელბანი ექვი, რომ შროდექტა საქართველოდან უკრ სომხეთში შედის და მუხბეე ჩვეულებრივბუნებელი ხედაბა ჩრციელში. "ზადნი თაყრედექტა" [სტრბ](#), რომ 2022-ის ექსპორტების აბნით, სატვირთო ტრეებებზე დაკორბება ექვებებს, რომ ექტრბალურ აბინის და კავკასიაში გაზრდილი ექსპორტის მნიშვნელოვანი მამლი მუხარბეობა ჩრციელისაკენ - და ამ კონტექტებში ხამგამხელია საქართველოდან ჩრციელში ჩვეულებრივბუნებელი.

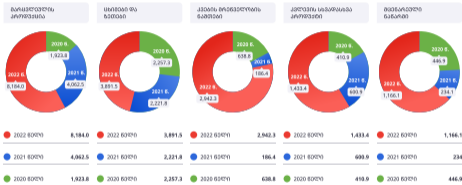
2023 ინფორმაცია ჩრციელდან საქართველოში მუხოსელი სატვირთო ტრანსპორტის სტატისტიკისა და მათ მერ ქვეყანაში მუხოსანილი შროდექტის მუხარბე მუხოსადების სამსახურბუნებელი გამოიბოხა.

მიდექელი ინფორმაციის თამხმად, ჩრციელის ედექრაციის ტვირთობამე ჩვეულებრივბუნებელი და ჩრციელის ედექრაციიდან გამბებანილი სატვირთო მამგამბებით საქართველოს სახეგარბე მუხოსელი და თაყრედალ მამბდექტებში გახბების შროდექტებში მოქველი ტვირთის ჩაყებობა ტონებში წილები მუხბედექტებშია გადამამიდექა:

ჩაყარა ექრბედაბ ჩამს, ჩრციელში ჩვეულებრივბუნებელი სატვირთო ტრანსპორტი ჩრციელდან საქართველოს სახეგარბე მუხოსელი შროდექტის ჩაყებობა შეკეოზადაა გაზრდილი მნიშვნელოვანია, რომ ორბეზაა გაზრდილი მუხოსანილი მარედექელი შროდექტის ჩაყებობა. ჩაყ ანევი ყველამე დიდ წილს იკავებს 2022 წლის მუხოსანილი შროდექტების ჩაყებობაში (8,184 ტონა); თთილებს ორბეზაა გაზრდილი მუხოსანილი ექმბებისა და შეტების ჩაყებობაყ (1,891.5 ტონა).

2022 წელს ყველაზე დიდი რაოდენობით შემოსული ძირითადი 5 კროდაქტი რიცხვები (ტონაჟში) და მათი ზრდა 2020 წლიდან შემდგენიერად გამოიყურება:

კომუნიკაციების სექტორი

2022 წლის მარტში გამოქვეყნებული [საინფორმაციო კვლევის](#) ფარგლებში, საქართველოს კომუნიკაციების სფეროში მომხმარებელთა ერთი კომპანიების გამოსავლენად, რომლებსაც პირდაპირ ან ირიბად ფლობდნენ ჩვენთვის მოქალაქეები ან თავად ჩვენელი კომპანიები, IDFI-მ განაწილეს ამ ბაზრის ძირითადი მოთამაშეები. კერძოდ, ყველა მოიცავდა კომუნიკაციების ფართის თითქმის ყველა ძირითად მიმართულებას – მობილურ ოპერატორებს, ფინსერვისულ სატელეფონო და ინტერნეტ მომსახურებას, ასევე პოსტინგ ბაზარს. კერძოდ, ყველამ მოიცვა საქართველოში მოქმედი ყველა (შვილი) მობილური ოპერატორი, ფინსერვისულ სატელეფონო ბაზარზე მომხმარებელი 13 კომპანია, რომელიც ემსახურება, სულ მცირე, 1000-ზე მეტ აბონენტს შაიკ, ფინსერვისულ ინტერნეტბაზარზე მომხმარებელი 8 კომპანია, რომელიც ფლობს ბაზრის, სულ მცირე, 1%-ს შაიკ და საქართველოში მოქმედი 10 ყველაზე მსხვილი პოსტინგ პროვაიდერი, რომელიც ბაზრის ძირითადი მოთამაშეა.

მობილური ოპერატორები

კომუნიკაციების კომისიის ინფორმაციით, 2022 წლის მარტში საქართველოში სულ 5 მობილური ოპერატორი მუშაობდა – „მაგთიკომ“, „თელთეკი“, „ჯიონი საქართველო“, „გელეკტიკა“ და „გლობალ სელს“. 2021 წლის 21 სექტემბრის მონაცემებით, მობილურ ოპერატორებს შორის 5,142,263 მომხმარებელი ჰყავდათ, ხოლო 2022 წლის იანვრის მფიქსირებით, შაიკ ჩოქვი 5,264,588-ზე გაიზარდა „გელეკტიკა“ საერთო რაოდენობით 4,829 აბონენტს ეკუთვნის, ხოლო „გლობალ სელს“ - მხოლოდ 28. რაც შეეხება ბაზრის შიდა ოპერატორებს, შაიკ მთლიანად ასე წარმოადგენს: „მაგთიკომი“ - 41,7%; „თელთეკი“ - 33,4%; „ჯიონი საქართველო“ - 24,9%.

“ჯიონი საქართველო“

ფრენჩაიზინგის კომპანია „ჯიონი საქართველო“ საქართველოში 2007 წელს „მობილური“ სახელით შემოვიდა და დაფუძნდა ფრენჩაიზინგის კომპანია „ბილანის“ ბრენდით.

„მობილური“ ჩველი „კომპლემენტ ვეფის“ წევრი იყო. 2017 წლის დასაწყისში „კომპლემენტ ვეფის“ რეზილენცია გამოზოცილდა, რის შედეგადაც შაიკ „ჯიონი“ (Jion) დაერქვა. 2017 წელსვე შეიქმალა „მობილური“ სახელი და ის „ჯიონი საქართველო“ გახდა.

„ჯიონის“ ვებგვერდზე აღნიშნულია, რომ კომპანია 880 მთლიან მომხმარებელს 9 ქვეყანაში (ჩრეთში, საქართველოში, ყანაში, ყრბიში, ვერანში, ვერანში, პაკისტანში, აღიონს და ბარუდუში) სთავაზობს ფრენჩაიზინგის კომუნიკაციების ბრენდებს, სატელეფონო აბონენტს და სხვადასხვა ციფრულ სერვისს. მობილური ოპერატორების ბაზარზე მოქმედი ოპერატორის „ბილანის“ (ჯიონი საქართველო) ბენეფიციარი მფლობელი 2022 წლის მარტში იყო საქართველოში მთლიანად ფრენჩაიზინგით. 2022 წლის 28 თებერვალს, მთლიან ფრენჩაიზინგით ვერანის შიდა მფლობელი იყო შაიკი შიკი, რომელიც, აქტიურ მენეჯერად და ფინანსურ დახმარებას უწევდა და სარგებელს იღებდა იმ რესი ბაზრისგან, რომელიც ყრბის აბონენტს და ვერანის დასახლებულ რეგიონს ასევე მომხმარებლებს.

2022-ის შაიკი [საინფორმაციო კვლევის](#) მიხედვით, რომ „ჯიონი საქართველო“ 100%-იან შიკი ბრენდინგში ხელს მატარებდა შიკი. თუმცა, საერთო რეზილენცია მონაცემებით, „ჯიონი საქართველო“ ოფიციალური მფლობელები ამ ფრენჩაიზინგით ოპერირებელი კომპანიები - „კონტინენტალი ინდუსტრის“ (Continental Industries Ltd) (71%), „ინვესტიკო ალიანსი“ (Investico Alliance) (29%) შესაძლებელია, საერთაშორისო, რომ გაიყვანოს ოფიციალური მფლობელი შიკი და შიკი გადამიწმინდა საქართველოში მფლობელი და ეკუთვნის მფლობელი ან ეტაპზე მფლობელი.

„ჯიონი საქართველო“ 2022 წლის აპრილში რეზილენცია მატარებდა და მომხმარებელს „ბილანის“ სახელით „კელეკტიკა“ სახელით მომსახურებდა.

ფინანსური ტელეფონი და ინტერნეტი

ფინანსური ტელეფონი საქართველოში ძალიან წლებში მნიშვნელოვნად შეზღუდა. კომუნიკაციების კომპანიის მომსახურებით, 2019 წლის იანვარში ფინანსური ტელეფონის მომსახურებელია რიცხვი 370 ათასს აღწერდა. ხოლო 2021 წლის ნოემბრის მონაცემებით, მათი რაოდენობა მხოლოდ 341,742-ს შეადგენდა შესაბამისად, ამ სექტორის შემოსავლები შეიზღუდა. 2019 წლის იანვარში ამ ბაზრის მთლიანი შემოსავალი, დაახლოებით, 2,8 მილიონი ლარი იყო (იმ დროისთვის, დაახლოებით, 1 მილიონი აშშ დოლარი), რაც 2021 წლის ნოემბრისთვის 1,9 მილიონ ლარამდე (დაახლოებით, 600 ათას) შემცირდა; აღნიშნულმა მომსახურებამ 2023 წლის იანვარში 1,6 მილიონ ლარამდე შეადგინა (კლებს წინა წელიწადს შედარებით, დაახლოებით, 300 ათასი ლარი). აღსანიშნავია, რომ ეს მომსახურებელი პროდამორ ეხება ფინანსურ ტელეფონი ბაზარს, რომელიც გამოიყოფა ინტერნეტბაზარისგან და ამოკიდებულია, თუმცა, აღსანიშნავია, რომ კომპანიები მომხმარებელს საყვარლებს როგორც ინტერნეტკავშირის, ასევე ფინანსურ ტელეფონი მომსახურებას.

ბაზარზე შეიქმნა მსგავსი კომპანია არის „ახალი ქსელები“, რომელიც ფინანსური ტელეფონი ბაზრის 22,78%-ს (76,291 აბონენტი) აკონტროლებს. იგივე კომპანია ფინანსური ინტერნეტბაზრის 4,7% ფილიის და საქართველოს მასშტაბით ემსახურება 45,599 აბონენტს. 2021 წლის სექტემბრის მონაცემებით, ფინანსური ინტერნეტბაზარი საქართველოში 970,067 აბონენტს მოიცავს. ფინანსურ ტელეფონი და ინტერნეტბაზარზე მომსახურე ძირითად კომპანიებს გარდა „ახალი ქსელებისა“, არ ეფინანსდებათ მფლობელი, რომელიც შეიძლება იყოს ჩვეული კომპანია, ჩვეულის მოქალაქე ან მასთან დაკავშირებული პირი.

საქართველოსა და ჩვეულის ფინანსური ინფრასტრუქტურა, ფინანსი ინფრასტრუქტურა 1992-1998 წლებში იყო საქართველოს კავშირგაბმულობის მინისტრის ახლა ის, რუხთან ერთად, ფილიის სატელეფონი და ინტერნეტკავშირის რამდენიმე კომპანია. ფინანსი ინფრასტრუქტურა იყო პროდამორი ფინანსური ინფრასტრუქტურა 2000-2004 წლებში, თანამდებობის „ლეიბორისტული პარტიის“ პარტიული სილი იკავებდა. მოგვიანებით, იგი ასევე იყო თბილისის 2017-2021 წლების მომსახურების საკრებულის წევრი „საქართველო აღმასწავლებელი“. ფინანსი ინფრასტრუქტურა 2015-2020 წლებში „საქართველო აღმასწავლებელი“ 118,400 ლარი შექმნა. 2021 წლის მარტის 25 ათასი ლარი შექმნა [„საქართველო აღმასწავლებელი“](#). 2014 წელს კი 50 ათასი ლარი „ქრისტეან დემოკრატიული მოძრაობის“ 2014 წელს „საქართველო აღმასწავლებელი“ ინფრასტრუქტურა - ლარი ჩვეულისაზე 14,970 ლარი შექმნა.

ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნების მიხედვით საქართველოში მისი ყოფნის პერიოდს ეხმარება. 2001 წლის პროდამორთან მას თანამდებობის ყოფნის პერიოდში 14 წელს დოლარის გადამხდელი დანახვა, მაგრამ პროდამორებმა ინფრასტრუქტურა შექმნა და საქვე დანახვა (საგარეო: [საქართველოს განვითარების სამსახურები](#)). ფინანსი ინფრასტრუქტურის მიხედვით 10-15 მომსახურების პროდამორი კომპანიის ფონზე ფინანსი ინფრასტრუქტურა „აღმასწავლებელი“ სილი მიხედვით. 2020 წლის სასაქართველო პროდამორების მიხედვით განვითარებული პროდამორი კომპანიის ფონზე ფინანსი ინფრასტრუქტურა „აღმასწავლებელი“ პარტიის სხვა წევრებთან ერთად დაეფინანსა და სასაქართველო პროდამორი ვეფინანსური სოფლისკავშირები დაეფინანსა. შემოსულებელი პროდამორი სექტორში საგარეო პროდამორი და „საგარეო“ მომსახურების სექტორში განხორციელებული პროდამორების და განსაკუთრებული მნიშვნელობის ანიჭებს საქართველოს ჩვეულისაზე დაახლოებას.

ფრიდონ ინვეს კომპანიები კომუნიკაციებში:

- ◆ "ახალი ქველები"
- ◆ "სისტემ ზეტი"
- ◆ "ფონიტი"
- ◆ CGC

"ახალი ქველები" და CGC-ის მეშვეობით, ფრიდონ ინვეს აკონტროლებს ფინანსურ სატელეფონო ბაზრის 25,19 %-ს. 2021 წლის ბოლოს მონაცემებზე დაყრდნობით, 341,742 ადამიანი იყენებდა ამ სერვისს საქართველოში. ინვეს კომპანიები ფინანსურ ინტერნეტბაზრის 6,2% იკავებს ქართულ ვაშში, ამ ბაზარზე სულ 970,067 აბონენტია. "სისტემ ზეტი" და "ოპტიკა-ბოქოკანი ტელეკომუნიკაციის ქველი - ფონიტი" საბითუმო ბაზარზე მუშაობენ.

"ახალი ქველები" ქართულ ფინანსურ სატელეფონო ბაზარზე სიდიდით მეორე კომპანიაა, რომელიც ბაზრის 22,78%-ს აკონტროლებს. "ახალი ქველები" ასევე აკონტროლებს ფინანსურ ინტერნეტბაზრის 4,7%-ს. კომპანია ინტერნეტმონიტორინგის უზენეს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მესოეტს 45 ათასზე მეტ აბონენტს. კომპანიის აქციები ახალ ქველებში მართლდება მუშაობისათვის: ფრიდონ ინვეს - 46,238%; LTD System Net - 10%; ადამიდილი იამბული - 33,177% (ინვეს ბინტენსარტორი) 10% აქციების მფლობელია 6 სხვადასხვა პირი. ფრიდონ ინვეს და მისი ოჯახი ფლობს შპს "სისტემ ზეტი" (LTD System Net) 49,89%-ს. კომპანიის ძირითადი აქციონერები არიან:

- ◆ ილია ინვეს (ფრიდონ ინვესის შვილი) - **24,709%**;
- ◆ ხათუნა ინვეს (ფრიდონ ინვესის შვილი) - **5,714%**;
- ◆ ფრიდონ ინვეს - **15,318%**;
- ◆ ლალი ჩუხაია (ფრიდონ ინვესის შვილი) - **4,146%**;
- ◆ ადამიდილი იამბული (ინვეს ბინტენსარტორი) - **29,346%**;
- ◆ აქციების **20%-ს** 11 სხვა პირი ფლობს.

თავის მხრივ, "სისტემ ზეტი" ფლობს კომპანია "საქართველოს ცენტრალური კავშირგაბმულობის კორპორაციის" (CGC) წილების 49%-ს.

CGC ჩვენთვის მისაბეჭობად ინტერნეტ, სატელეფონო და ფინანსურ სატელეფონო მონიტორინგის უზენეს მისი ვაშში მთლიან ფინანსურ სატელეფონო ბაზარზე 2,49%-ს (8,517 მონიტორინგული) ვაშში აბონის, ის ფლობს ფინანსურ ინტერნეტბაზრის ბაზრის 1,4%-ს (13,885 აბონენტი). ამ კომპანიის აქციონერები არიან:

- ◆ "სისტემ ზეტი" - **49,89%**
- ◆ შპს "ზეტი" - **13%**
- ◆ Monemvasia Shipping & Trading Company - **13%**
- ◆ COSMOTE ტელეკომუნიკაციები (საბერძნული) - **25%**

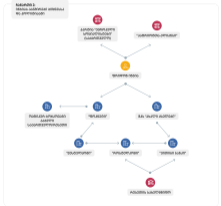
ფრიდონ ინვესის მეშვეობით, ლალი ჩუხაია აქვს ორმაგი მოქალაქეობა ჩუხაია და საქართველოში და არის "ახალი ქველები" ფრიდონ ინვესის წილების მმართველი. ლალი ჩუხაია ასევე არის კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. ფრიდონ ინვესის შვილი, ილია ინვესაც ჩუხაია-საქართველოს ორმაგი მოქალაქეობა აქვს. ილია ინვეს და ლალი ჩუხაია არიან მუშაობის პირობებზე ფრიდონ ინვესის სხვა კომპანიებში.

ფრიდონ ინვესის ინტერნეტ კომუნიკაციის ბინტენში არ მუშაობდა ილია ინვესი "ახალი ქველები" და "სისტემ ზეტი" ფლობს. ფრიდონ ინვესის საკომუნიკაციო შპს "ფონიტი". კომპანიის მფლობელები არიან: "სისტემ ზეტი" (ინვეს კომპანია) - 50%; ფრიდონ ინვეს - 22,3%; ილია ინვეს - 3%; ადამიდილი იამბული - 14,3%; აქციების 10%-ს 4 სხვა ადამიანი ფლობს.

"ფონიტი" ოფიციალური [ინფორმაცია](#) იყენებს, რომ კომპანია მონიტორინგის აბონენტებს საქართველოს, საქართველოს და საქართველო სატელეკომუნიკაციო არხებით, ოპტიკა - ბოქოკანი კავშირებზე ადამიდილი ელტრათანამდებრივ ტექნოლოგიებით გამოიბოლო ქველს გამოიყენებთ.

საქართველოს არხებით მონიტორინგის მმართველი სოფიცილი ილია ინვესი - ბოქოკანი, ვოროს, საშუალო, ზესტაფონის, ქუთაისის, ფოთის, ზეგვიდისა და მათების მმართველებით. კომპანია საქართველოს არხებით მონიტორინგის აბონენტებს თბილისიდან - ჩუხაიის, ფსო-ს, ვეროპოსა და აბონის ქველებს მმართველებით, გამოიყენებულა პირდაპირი კავშირები მუშაობის ქველებს ოპტიკა-ბოქოკანი მთავარად მთავარად მთავარად, მათ მთავარ აბონენტებს ოპტიკა-ბოქოკანი და სიმბოლოებს სამ ოპტიკა-ბოქოკანი.

საჯალეთამორისო არხებით მიმსახურების მიზიდვა სორციულდება თბილისიდან - ბოლნისის, ვიჩის, ხაშვის, წყნაჯიშის, ქუთაისის, ფოთის, წყვედიან და ბათუმის მიმართულებით. კომპანია საქეთამორისო არხებით მიმსახურებას სორციულდება თბილისიდან - ჩქვეთის, დსთ-ს, ევროპისა და აზიის ქვეყნების მიმართულებით, გამოყენებულია პირდაპირი კაბმარხები შემოდელი ქვეყნების რატეკრ-ბრტკოვანი წავსტრალების რატეკრორებას, მათ შორის ანტრსაყანის რხ და სომხეთის სამ რატეკრობას „ფოანტერ“ ფლოის რატეკრ-ბრტკოვან კაბებს „ფოანტერ“ [ინჰაინების](#) მიხედვით მისი პარტნიორის ჩქველი კომპანია [„საბალოკომი“](#), რომელიც თავის მხარე, ჩქველი საკომუნიკაციო კომპანია „რისტელეკომის“ მულობელი კომპანია.

სამაგწყებლო კომპანიები

• ტელეკომპანია "ზნტ" (RTBG)

"ზნტ" (RTBG) - 2015 წელს დაქვედრებოდა. მულობელი ჩქვეთის მოქალაქე ილია მელია (80%) და საქეთალეთის მოქალაქე რაელი აგაშია არან (10%) ტელეკომპანია-სამაგწყებლო, 1 გასართობი არხის სახელთაა ემობლი და ეთერში, პირითადაც, ჩქვეთის საწოადგებო მიწვევების (DRT) გადაყვების ქართულ თარგმანს უწევს ეტეკრადის მიხედვით, მისი კომპეტიცია მოიცავს სადაგეტირებო ტრადიციული ღირებულებებს და გათვლილია ყველა ასაკისა და სოციალური ფენის მოსახლეთობითორ. ტელეკომპანია ეთერში უწევს მუშეყვებით-გასართობ გადაყვება: იუმორისტული, სამაგწყებლო, მესაკლერ, დოკუმენტური და მატერული ფილმებს.

კომუნიკაციის ეთერული კომისიის მიმსახურებით, ტელეკომპანიის ეთერში შემოსავალი 2020 წელს 582,752 ლარი იყო, 2021 წელს - 620 ათასი ლარი, ხოლო 2022 წლის პირველი კვარტალში - 120,000 ლარამდე. კომპანიის ეტეკრებზე (სოლის, საგარადეოდ, 2018 წლის განახლებით) აღნიშვლილი იყო რომ არხის დაფინანსება "ეჭობ-სამართლებრივი გაორებობა მულობელი თანხები და დამუშეყვებლების მიერ მუშეტანი (სესხის)".

2015 წელს, კომუნიკაციების ეთერული კომისიის (GACC) მიერ ჩატარებული კვლევით, CRT საქეთალეთში ეთი-ეთი მისელარული ეტეკრებოვანი არხი იყო. 2015 წლის მუშედე, კომისიის კვლევა აღარ ჩატარებოდა.

საქართველოში სატელევიზიო რეიტინგს [www.kompania.ge](#) — TV MR Georgia და Tri Media Intelligence. აღნიშნული კომპანიები წამყვან მხაროდ დამკვეთისთვის სატელევიზიო ტელერეკლამების რეიტინგს, მაგალითად, TV MR Georgia წამყვან მხაროდ საქართველოში მოქმედი 13 ტელერეკლამების რეიტინგს, რომელიც მოწოდებს არ არის "ზა.ჯ.", შესაბამისად, შეუძლებელია აღნიშნული ტელერეკლამების რეიტინგის დაყენება საჯაროდ ხელმისაწვდომი მყარობით.

საქართველოს კანონმდებლობით, საქართველოში მოქმედი მეტყველებები ვალდებული არიან, კომუნიკაციების კომისიას წამოადონ ინფორმაცია თავიანთი შემოსავლების შესახებ, რომელთა ჩათვლითაც აღემატება 7 ათას ლარს (დაახლოებით \$2,800).

I საბანკო სექტორი

კვლევის ფარგლებში შესამჯავლია საქართველოში რეგისტრირებული 13 კომერციული ბანკი. მათგან მხოლოდ „ეთიონი ბანკი ჯორჯია“ („ეთიონი ბანკი“) ფლობდა რუსული კომპანია „აეტიბე ბანკი“ (Vitebi Bank). 2021 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, საკუთარი კაპიტალის მიხედვით, საქართველოს მთლიანი საბანკო ბაზრის 77% ითვლება რუსული ბანკის ეკუთვნის. მთელი სექტორი კი შემდეგნაირადაა განაწილებული:

- ◆ ეთიონი ბანკი - **42%**
- ◆ საქართველოს ბანკი - **25%**
- ◆ დანარჩენი 12 ბანკი - **23%**

„ეთიონი ბანკი“ ყოფილი „კაუჩუკანტეხელი ქართული ბანკია“. ეროვნული ბანკისთვის 2021 წელს წარდგენილი მონაცემებით, „ეთიონი ბანკის“ 97,88%-ს ფლობდა რუსული „აეტიბე ბანკი“, 1,47%-ს კი შპს „ლაკარა ინტერნაშინალის“ ლიმიტედი“. ბანკის ბენეფიციარი შესაძლოა არის რუსეთის ფედერაცია 59,34%-ით.

აღნიშნულ ინფორმაციას კომუნიკაციების კომისია საჯაროდ აქვეყნებს თავის ვებგვერდზე იმის გამო, რომ ეს მონაცემები ამ ფაზაზე არ არის გამოქვეყნებული, EDR-მ კვლევის ფარგლებში მიმართა კომუნიკაციების კომისიას. მათგან გამოვითხოვეთ საჯარო ინფორმაცია "ზა.ჯ."-ის ფინანსების მყარობის შესახებ კომუნიკაციების კომისიამ ოფიციალურ მასზედა მომერა, რომ მათ მარტებლებსგან შემოსავლების შესახებ სრულყოფილი ინფორმაცია არ შეეძლო და ჩივითაც კი ამ ინფორმაციას მიიღებენ, გამოაქვეყნებენ თავიანთ ვებგვერდზე.

„ეთიონი ბანკი“ ყოფილი „კაუჩუკანტეხელი ქართული ბანკია“. ეროვნული ბანკისთვის 2021 წელს წარდგენილი მონაცემებით, „ეთიონი ბანკის“ 97,88%-ს ფლობდა რუსული „აეტიბე ბანკი“, 1,47%-ს კი შპს „ლაკარა ინტერნაშინალის“ ლიმიტედი“. ბანკის ბენეფიციარი შესაძლოა არის რუსეთის ფედერაცია 59,34%-ით.

რუსული „აეტიბე ბანკი“ ჩამდინიშე ათველ საფინანსო და საკრედიტო ორგანიზაციას ფლობს ევროპისა და აზიის ქვეყნებში საქართველოში არსებული „ეთიონი ბანკი ჯორჯია“ შპს მოწოდება. „კაუჩუკანტეხელი ქართული ბანკის“ აქტივები რუსულმა ეთიონიმ 2005 წელს შეიძინა. კომპანიის რეგისტრაციული 2005 წლის დოკუმენტები განხორციელდა, შეიცვალა სახელწოდება და „ეთიონი ბანკი“ ქნობა.

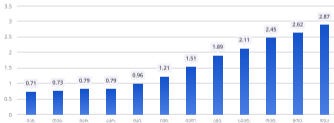
მას შემდეგ, რაც უკრაინაში რუსეთის შეჭრის შემდეგ მანქანები დაეწესა, რუსული „უთინი ბანკის“ შეფასებულმა გაზარდეს ბანკმა 2022 წლის საფუძველზე ფუნქციონირება შეწყვიტა. ბანკების დაწესებულებებზე ეწმინდა ვაჭარმა, რომ „უთინი ბანკ კრედიტს“ არსებული სასესიო და საფასობიერ პოტენციალი „ბანკინგის“ შეიქმნა. ბანკმა ეს გადაწყვეტილება საკუთარი დეკლარაციებისა და მომხმარებლების ინტერესების დაცვით ახსნა.

რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ განვითარებული პროცესები საქართველოს სამაგო სექტორში არ შეზღუდვად მხოლოდ „უთინი ბანკის“ საქმიანობით და მას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს საქართველოს თითოეული ბანკის საქმიანობაზე.

ერთი მხრივ, საქართველოს საფინანსო სექტორი, როგორც გლობალური საფინანსო სისტემის ნაწილი, შეეუბნა რუსეთის ფედერაციისათვის დაწესებულ საერთაშორისო ფინანსურ სანქციებს და სამაგო სექტორის შეზღუდვა სანქცირებული ოპერაციების განხორციელება, ხოლო, მეორე მხრივ, რუსეთის მოქალაქეების მიერაცაბი რუსეთთან განხორციელება საერთო ბრუნვაზე თუ ფულადმა გახიზნვებმა ხელი შეუწყო სამაგო სექტორის ოპერაციების წინააღმდეგობა. ერთდროულად, უზარეული ბანკის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით, რუსეთის უკრაინაში შეჭრის შემდეგ საქართველოს კომერციული ბანკებში ატარებულ ვაჭარმა რუსეთის 100,9 ათასმა მოქალაქემ შედეგად 2022 წლის 31 დეკემბრის შეფასებით, საქართველოს კომერციული ბანკებში ატარებულ ვაჭარმა შეადგინა 161,032 მოქალაქის (გინიერს ბანკი) და 55 ოპერაციული ბანკი.

რუსეთის მოქალაქეების საქართველოში ატარებულ შემოსვლისა და სამაგო ატარების განხორციელება შედეგად, მნიშვნელოვნად გაზარდა კომერციული ბანკებში მათ მიერ გათავსებული დეპოზიტების მარეგულირებელი კრძოლი, როგორც არცაა 2022 წლის დეკემბრის შეფასებით, რუსეთის მოქალაქეების მიერ საქართველოს კომერციული ბანკებში გათავსებული დეპოზიტების შედეგად 2,87 მილიარდ ლარს, რაც 2,16 მილიარდ ლარით აღემატება ომის დაწყებამდე არსებულ (2022 იანვრის) მარეგულირებულ შემოსვლას. 2022 წლის დეკემბრის შეფასებით, რუსეთის მოქალაქეების მიერ საქართველოს კომერციული ბანკებში დეპოზიტებზე გათავსებული თანხების ნაწილი, ომამდე სერიოზულად შედარებით, დაახლოებით 4-ჯერ გაზარდა.

ბანკების მოქალაქეების მიერ საქართველოში კომერციული ბანკებში გათავსებული დეპოზიტების (მარდი, მილიარდი ლარი)

წყარო: საქართველოს კომერციული ბანკების მარეგულირებელი ინფორმაცია

სასარგებლო წიაღისეული და მინერალური წყლები

სასარგებლო წიაღისეულისა და მინერალური წყლების სექტორში სულ შედარებითი 1,000 ლიკენზის მფლობელი კომპანია კომპანიების ვეგლა მოწყვეტი დაშლად საკუთრების, აქციონერებისა და მენეჯერული კავშირების მიხედვით. რუსულ ბიზნესის კავშირების იდენტიფიცირების შემდეგ (მოქალაქეობის ასევე კუთვნილების მიხედვით) შემოწმდა 120-ზე მეტი კომპანიისა და ფიზიკური პირის საქმიანობა. ქვემოთ მოცემული მოწყვეტები ასახავს კვლევის მიზნების რეალურად რეგულირებას.

იდენტიფიცირებული კომპანიებიდან ზოგიერთი რუსეთის ან რუსეთ-საქართველოს ორმხრივი მოქალაქეობის შემდეგ პირების საკუთრებაა. შაიგან გამოყოფი და საგანგებო მიმოხილვით ჩამდინიერ, რომელიც განსაკუთრებით საკუთრებისა პოლიტიკური კავშირების გაფორმების სახელებსა (ძირითადად რუსულ, მაგრამ ასევე ქართულ კონტექსტში) და პოლიტიკური შემოხილვების შიგნით.

მისი RMC (Rich Metals Group)

კომპანია რუფის მოპოვების ლიკენზით 2014-2042 წლებში, კომპანიის, რომლის სახელთან არის დაკავშირებული საფარისის ძველის ეროვნული მენეჯერობის სტრატეგის მოხსნა რუფის მოპოვების მიზნით, რომელსაც შემდგომ მოსყვა საფარისის ძველის აფილიტის და განადგურება ფლობს RMC Copper-სა (ს, 79%) და Mining Investments LLC-ს (ს, 21 %). კომპანიის საშუალოდ რუფის საბჭოს თავმჯდომარეა რუსეთის მოქალაქე დიმიტრი ტროიკი, თავმჯდომარის მოადგილე - რუსეთის მოქალაქე დიმიტრი კორევი. RMC Gold-ის მერ [გამოცხადებული](#) 2020 წლის ფინანსური აუდიტის დოკუმენტების მიხედვით, მისი „მარინგ ინვესტიმენტს“ კომპანია Balachon Limited, ხოლო მისი ბენეფიციარი მფლობელი დიმიტრი ტროიკია. ეს დოკუმენტები გვიჩვენებს, რომ კომპანიის საერთო შემოსავალი 2020 წელს მოიცავდა 371,154,000 ლარს, 2021 წლის მოწყვეტით, შემოსავალი შემცირდა და 289,797,000 ლარი შეადგინა. 2020 წელს შემოსავლებიდან 278,646,000 ლარი შეადგინდა რუფის გაყოფილიდან მიღებულ თანხას, 2021 წელს აღნიშნულმა წილმა 203,627,000 ლარი შეადგინა.

Forbes-ის ბილე, 2017 წლის [საქმიანობის](#) დიმიტრი ტროიკი 184-ე ადგილზე იყო უმდიდრეს რუს ბიზნესმენებს შორის. 1993 წლიდან ის მუდამარ დიმიტრი კორევიან ერთად რუსეთში ბიზნესსაქმიანობის აქტიურად ამორეგულირებს.

რუფის გარდა, RMC Gold-ს RMC Copper ასევე ფლობენ-ს დამატებითი ლიკენზიის სხვადასხვა მიწებზე. მათ შორის - კუარცი, მინერალური წყლები და სხვნი. გარდა ამისა, RMC Gold-თან აფილირებული კიდევ ერთი კომპანია, მისი RMC Aurum ფლობს რუფის (2016-2041) და მტკაში წყლის (2019-2039) ლიკენზიებს. კომპანიის მერ გამოქვეყნებული [აუდიტის ანგარიშების](#) მიხედვით, 2019 წლის სექტემბრიდან მისი ძირითადი საქმიანობა რუფის, იუთის, ტყვისა და სპილენძის შემდეგი წიაღისეულის მოპოვება შემდეგ წელიწადში იყოფოდა RMC Copper-ზე. კომპანიის 2020 წელს გაყოფილი მარგებიდან უამრავი შემოსავალი 50,099,000 ლარი სჭირდა. მისი RMC Aurum ეკუთვნის მისი „კუარციან მარინგ ვეფის“, რომელიც, თავის შიგნით, კუარცის მიწებზე რეგულირებული Pamton Holdings Limited-ის კუთვნილებაა. ამ უკანასკნელის ბენეფიციარი მფლობელები არ სახელდება. მისი RMC Aurum-ის ეგრეზალური დირექტორი იყო ორმხრივი ლისარტია, რომელიც იმავე თანამდებობის იკავებდა RMC Gold-ში, 2022 წლის ოქტომბრიდან აღნიშნულ თანამდებობაზე ორივე კომპანიაში კონტო მუშაობდა. RMC Aurum-ის მშობელი კომპანია მისი „კუარციან მარინგ ვეფის“, მისი საშუალოდ რუფის საბჭოს წევრები არიან დიმიტრი კორევი, რომელიც იკავებს იმავე თანამდებობას RMC Gold-ში კანაბერ მფლობელი, რომელიც იკავებს იმავე თანამდებობას მისი „მარინგ ინვესტიმენტს“ (RMC Gold-ის დედა კომპანია).

IFI-ის მერ 2020 წელს [გამოცხადებული](#) [აუდიტის](#) თანახმად, გამოვლინდა არაერთი პირი, რომელიც RMC Gold-ში სხვადასხვა პოზიციებზე იყო დასაქმებული და მისივედი პოლიტიკურ პარტიას 2020 წლის სასარგებლო არჩევნებზე გამში 800,000 ლარი შესწირა.

2015 წლის ამჩიღში საერთოეულის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომ გამოაქვეყნა ამგარიში გარემოზე ზემოქმედების შესახებ, რომელშიც ასევე მოხსენიებულია B&G Gold. დასკვნაში ნათქვამია, რომ კომპანიის ქმედებებმა, რომელიც ეკოლოგიური რესურსების სათანადო გადარეგულირების გარეშე მიმდინარეობდა, გამოიწვია ნაგრის გარემოსზე შედეგად წინადავის დაზიანებურებადგებადგება, გარემოს 29,151,880 ლარის ღირებულების **შანში მთაყვანი**, ასევე ამგარიში ასევე ნათქვამია, რომ B&G Copper-ის მიერ შედარებული კარბონდიოქსიდის ღირებულება 1,078,188 ლარის ოდენობის წინაა მთაყვანი.

შპს „კაპიტალ ვეფი“

შპს „კაპიტალ ვეფი“ - (ოქროს-მოპოვების ლიცენზიით 01.08.19 - 01.08.44 ვადით) - 50%-იანი წილი 2022 წლის მარტის შეგომარებით საქართველოსა და ჩრდილოეთ ორმაგ მოქალაქე ფრიდომ ქაბაძისა ვეფიონიდა, თუმცა ამ წილის წილები ორჯერ შეიცვალა, რის შედეგადაც ქაბაძის 87,5%-ის შესაკეთებლად. ის შეფარდა იყო დაკავშირებული პროცენტთან, რომელიც ითვალისწინებდა ხელშეწყობი კვების მშენებლობის მათთვის ცენტრში; ის არის პროცენტის განმარტოვებული კომპანიის - შპს „ამსადაფრი - მათების კვების“ (Am-sadafri Matani Isani) ფორმირი. კომპანიის მფლობელები არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „მათები ალენდ“ (18%), და საქართველოსა და ჩრდილოეთ ორმაგ მოქალაქე ელენა ტერეზია (82%); თუმცა შპს „მათები ალენდის“ 100%-იანი წილის მფლობელი და, შესაბამისად, ამსადაფრი - მათების კვების“ 18%-იანი წილის საპროქო შესაკეთებლად ფრიდომ ქაბაძისა.

2022 წლის მარტის მონაცემებით, ამსადაფრი - მათების კვების“ 82%-იანი წილი ეკუთვნის LLC Property Assets Investment LTD-ს, რომელიც რეგისტრირებული იყო ბრიტანეთის ვირჯინიის კვებისებზე და მისი ბუნებრივი მფლობელები არ სახელდებობენ. 2023 წლის 6 იანვრის ეკოლოგიებით კი, აღნიშნული წილი ელენა ტერეზიამ 3 მილიონ ვეფოდ შეისყიდა. თუმცა ტერეზია „ამსადაფრი ვეფის“, „ამსადაფრი მათების“, „კვების ამსადაფრის“, „ამსადაფრი მათები ალენდის“, „ელიტ სენი რეზორტის“ და „კაპიტალის ო. ლ. ელენა მათების სახელობის ეროვნული სამედიცინო ცენტრის“ მფლობელი ტერეზია, სადაც კვების ენა ამქვეყს (90 მკ), მოაქრობამ პროფესორ კომპანიის გადგება.

2022 წლის ივლისში მოაქრობის დადგენილებით პროცენტს „გამსაკეთებელი ობიექტის“ სტატუსი **შანში**, ხოლო ასევე წილის ხელშეწყობი პროცენტის პროცენტისა ვაბაძისა, სადაც აღნიშნა, რომ მშენებლობის შედარება ვეფი გადგება. **„შანში მთაყვანი“ ობიექტისთვის** კი გარემოზე ზემოქმედების დასკვნა კვირ ოფიციალურად არ არსებობს. 2019 წლის აგვისტოშიც „კაპიტალ ვეფის“ სხვა შესაკეთებლადგება, რომელშიც ოქროს მოპოვების ლიცენზია 2019 წლის წინაა 788,305 ლარად შეიძინა. 2019 წლის 14 აგვისტოს კომპანიის აქციები ძველმა შესაკეთებლად ფრიდომ ქაბაძისა და მისი მარტისთვის შესაკეთებლადგება.

შპს “შევა კოლდინგა” (თბილისებზე ვეფი)

შპს “შევა კოლდინგა” (ყოფილი სახელმწიფოთი კომპიუნტრე ვეფი) - (მარტის მოპოვების ლიცენზიით 2020-2025 წლებში) - არის ბერძონის მსარტობელი და სამშენებელი კომპანიისა კოლდინგა. ვარზანა მუხეთიანი, ნაქვანი მუხეთიონის და მისი ოფიციალური ვებგვერდის მიხედვით, სააბი 120 კვტრ მუხტ ბერძონსა და 14 კომანტ მუხტ ცენტრს ამარტობის კომპანიის ფლობენ ვეფა მანამუროვი (17%), ჩრდილან მთაყვანი (19,6%), მიხეილ დათაკაშვილი (12,25%), ვიორგი მონიკაშვილი (1,15%) და შპს „ოვერია პრო“ (50%), ორი ქართველი აქციონერი, ვეფა მანამუროვი და ვიორგი მონიკაშვილი, ასევე ფრის მსარტოველი კოლდინგა „ქართული ოქვების“ შემომარტოვების არის.

2022 წლის მარტის შეგომარებით, “შევა კოლდინგის” (კომპიუნტრე ვეფი) მუხილე იყო შპს „ოვერია პრო“ (50%), რომელიც, თავის მხრივ შპს ოვერია ინვესტ“ (100%) ეკუთვნის. ამ ვეფასკლის მუხილეები კი ოქვებზე რესელი კომპანია Cit InterTrade Ltd. (20%) და ლიუნტევი კომპანია LS Group (10%), ასევე ჩრდილოეთ მოქალაქე - ნადავდა ობიოტყასა (19%). აღნიშნული ორი იურიდიული პრობსა და ნადავდა ობიოტყასა საჩვევებტყასო მსანამარტოები იფერტყასა.

2022 წლის დეკემბრის შეგომარებით, შპს „ოვერია პროს“ წილი (50%) შევა კოლდინგის 1 ლარად შეიძინა ასევე კომპანიის ბუნებრივი მთაყვანი შესაკეთებლად „ლის ვეფი“.

სხვა მუხილეების მუხილეებში, კოლდინგის აქციონისა ვაბიონებტყასა ქართველი შემომარტოვებით: 2017 წელს ვეფა მანამუროვის და ვიორგი მონიკაშვილმა „ქართული ოქვების“ ფრიტევი პრობისთვის დასამუხები მუხილარევი თანაა 60,000-60,000 ლარი მუხიორტყასა.

ჯერსანში ჩვენთვის შექმნა და სრულსამბუთადი ომის დანების შემდეგ „პორციმს“ წარმოება შეაჩერა, მიზეზად კი საერთაშორისო საბჭოები დასახელდა „პორციმის“ გაჩერებამ დასაქმებულთა პროტესტი გამოიწვია, რასაც შალვეე მისცა 13 ივნისს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ჯარსაძისთვის [პატივსაცემი](#), რომლის თანახმადაც კომპანია „პორციმს“ აქციების წაწილი სახელმწიფოს გადაეცა, თუმცა პრემიერ-მინისტრს ამ დაკონსერვებენა ჩამოეხსნა აქციის მფლობელი ვაშა სახელმწიფო.

მიუხედავად გაჩერებული IDS BORCOMI International-ის [პატივსაცემი](#) გაორცა, რომ კომპანიის მაკონტროლებელი აქციონერი (ვირფხანში) საქართველოს მთავრობას გადასცემდა 7.73%-იან წილს კომპანიის ამ გაცემულივინა ინფორმაცია, 7.73%-იანი წილის სახელმწიფოების გადაცემის შემდეგ, როგორ განაწილდებოდა დარჩენილი წილები, თუმცა, კომპანიის გამმართველი, მეთამბების შედეგად:

- ◆ ფრფხანს აღარ ექნებოდა IDS BORCOMI International-ის მაკონტროლებელი ფუნქცია
- ◆ IDS BORCOMI International-ის დირექტორთა საბჭოში მაკონტროლებელი აქციონერის წარმომადგენლობა 8-დან 2 შექმნა შექმნადებოდა
- ◆ IDS BORCOMI International-ის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე საქართველოს მთავრობის წარმომადგენელი იქნებოდა

2022 წლის დეკემბერში, კომპანია „პორციმს“ შეკითხვებზე, როგორ ექნებოდა ქართული მთავრე მაკონტროლებელი ფუნქცია არასაკმარისი წილების არსებობის შემთხვევაში, დასაბუთებით ინფორმაციის გაცემასზე ვაჩი განაცხადა. ამასთან, როგორც ვეცე აღინიშნა კომპანიის ოფორმულ წილში ჩვენსტრუქციის გამო, ვერ ხერხდება საბოლოო მფლობელებს შორის წილების გადაწილების შესახებ ინფორმაციის გადაწილებისა.

შესაბამისად ვერცერთი ვერბოდა, როგორ ამრფლებს საქართველოს ხელისუფლებას [დასახელები](#) „პორციმის“ ოპერირებაში პრობლემების აღმოფხვრის თაობაზე და ექნებოდა ისიც, რა გარეგნად ექნება, ბრფხანებში წილად ფრფხანშივე აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეს ვეწალოდ კომპანია „პორციმის“ საქმამომბადე.

მ.მ.ს „ერფხანსტრუქციის“

გთავსებოთ ფლობის მიმტრულები წყლების მოპოვების ლიცენზიის საქართველოში კომპანიის ექვთების სხვა კომპანია, სახელად Bolero & Company თავის შიფრე Bolero & Company არის საქართველოს ენსხელების სამრეწველო-საგაჭრო კომპანიისთა ექვთის წაწილი, რომელიც ასევე მოიცავს მ.მ.ს „ერფხანსტრუქციის“, მ.მ.ს „კორფან სფირთის“, მ.მ.ს „ერფხანსტრუქციის“ და ტრფხანსტრუქციის ფლობის თავისუფალი ინვესტორული წილში.

გამომხივებული ვერხანსტრუქციის საქმამომბოთ კონსორციუმს (SCJ) შეესახება, დასახელები 12 წილიანი გაციონალი დოკუმენტი, რომელიც ეწიბილია, როგორც Pandora Papers. SCJ აქსაფლებს, რომ ბიზნეს ოპირირებულმა 1998-2016 წლებში დააარსა 12 კომპანია ბრფხანსტრუქციის ვირფხანის ენსხელებზე. Mirotonova Finance, რომელიც მრეწვერული კომპანია For FI-ის მრეწვება, 12 კომპანიიდან ერთ-ერთია. SCJ-ის ეწიბილი, ოპირირებულმა დააარსა Mirotonova Finance საქართველოს თანამსხელებობების ფრფხანსტრუქციის გარკვეული პროექტების საგალო კანტაქალის დასაფრფხანსტრუქციის ვერხო კონტრუქტებად, Pandora Papers-ში წაოქცა, რომ 2015 წელს დაარსებული Mirotonova Finance არის საქართველოში დაფრფხანსტრუქციის აქრფხანია ინვესტორი მაკონტროლებელი მრეწველი კომპანია, რომელიც ჩამფრფხანსტრუქციის სხვა ფრფხანსტრუქციის მრეწველი ფლობის მრეწველივინა წილებს ფლობის თავისუფალი ინვესტორული წილში. ფლობის თავისუფალი ინვესტორული წილის მომრეწვებში [სწილასტრუქციის](#) ფლობის პრობტი ტრფხანსტრუქციისა.

Bolero & Co-ის ერთადერთი მფლობელია საქართველოს და ჩვენთვის ორმადე მოქალაქე ვაშაბე ვაშაბე ვაშაბე, რაც მას აქვს Bolero & Co-ის მრეწვებში დაარსებული ექვთი კომპანიის მრეწველივინა მფლობელად, გთავსებოთ-ის წაოქცა. მრეწვი განხილული მრეწველებების მრეწვებად, ამ კომპანიების თითქმის ყველა მრეწვერება მრეწვირებულმა გაილი მწარფველი პოლიტიკურ პარტაქალი ვაშაბე აწილა, ვაშაბე ვაშაბე ვაშაბე ფლობის კომპანიის სახელად - Mirotonova Finance, ბრფხანსტრუქციის საქმამომბოთ ერთად, რომელიც აქვს ჩვენთვის და საქართველოს ორმადე მოქალაქეობა და ბიზნეს ოპირირების წაოქცა. მრეწვი მრეწვი „საერთაშორისო გამრეწვებოთ საქართველოს“ ინფორმაციით, ვაშაბე ვაშაბე, მ.მ.ს „ერფხანსტრუქციის“ იყო ერთ-ერთი იმ 10 კომპანიის შორის, ვინც 2020 წელს გამმართველები სახელმწიფო მრეწველებიდან ყველაზე მრეწვი თანა, კამში 3.7 წილიანი ღარის ოპირირებულმა 19 კონტრუქტი, მთლიან აქვს 18 ხელმრეწველი ვაშაბე და სახელმწიფო კომპანია „ერფხანსტრუქციის“

„უნივერსალ სერვისის“ 2015 წლიდან იღებს გამარტივებულ საგაბო კონტრაქტებს და მას მონაწილეობა საგაბო ტენდერებში არ მიეძღვა. 2023 წლის 6 თებერვალს ეროში ოფიციალურად გაიხსნა სასაბჭო „ერო ინფ“, რომელიც ასევე ვახტანგ კარჩქაძეა [საკომპანია](#).

შპს „მეჯორი“

შპს „მეჯორის“ შეიქმნა შპს-საგაბო კუბარ ჩრდილო (42,12%) და შპს „ქვისოვნი ინვესტიციის“ (15,75%), რომლის შედეგადაცაც თუმცა ამასადაე - მიხედვით მეტერბრევიდან ის არის ჩამყვინვე კომპანიის შედეგად, რომელთა შორისაცა - North European Gas Pipeline Logistics (NEGL), შპსი [ინვესტიციის](#) მიხედვით, 17 წელზე მეტია ეს კომპანია შექმნილი ჩრდილის სამრეწველო, მართვის, გაზისა და ენერჯეტიკული კომპლექსის მხარე-სამართლებითა. ისინი საერთაშორისო მონაწილეობენ გამსაფქვების მმუნებლობისა და რეკონსტრუქციის მანამებურ პროექტებში.

შპს [ინვესტიციის](#) „ქვისოვნი ინვესტიციის“ (Keyzone Investments) არის მანსკეტი, რომელიც მიხედვით ვეფერი და დასაბათებელია, რომელიც კომპანია, რომელიც მიღებს მონაწილეობას South Stream პროექტში, ჩაბა გამარდის ჩრდილო მიხედვით არის ევროპაში მიხედვითა და დამატებით გაზის ტრანსპორტირებას ენერჯალურ და სამხრეთ რეგიონებში.

შპს „ქვისოვნი ინვესტიციის“ კიდევ ერთი აქციონერი იყო ეროში პეტრია (10%), საერთაშორისო საგაბო პალატის მიხედვით. შპს-შილი კომპანიაში 2023 წლის იანვარში დათბი და შესაბამისად, ადარ მონაწილეობის ში საქონაშიაში 5. 2018-2019 წლებში ეროში პეტრია იყო „ქარვის“ სამედიკალური საბჭის წევრი. „ქარვი“ ასოცირდება „ქარული რეზერვის“ დამფუძნებელთან და ყოფილ თავმჯდომარესთან, მიხედვით იგანმედიან. მრავალმიხედვით რეკანე „ქარვის“ ძირითადი აქციონერი იხიბად არის დაკავშირებული „გამარდის“, ისევე რომელიც შპს მიხედვით-სამართლებით, რომელიც დაკავშირებული არის საერთაშორისო მმართებელ პოლიტიკურ აქციონერთან.

საქართველოს ენერგობაზარზე არსებული ვითარება

საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს [ანგარიშ](#) ქვეყნის ენერჯისტიკა დაკავშირებულია ჩვეულის, თერჯოლის, ატენბაიკანისა და სომხეთის ენერჯისტიკებთან. ელექტროენერჯიით ვაჭრობის მოცულობის ეფიციენტია მაშლი სწორედ პირველ ორ ქვეყანაზე მოდის. აღნიშნული ქვეყნებიდან იმპორტი სოფიელდება სამთაში განზადილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი - ნახევლის თვეებში ბუნებრივი წყალენებისა და გამოშენებული ელექტროენერჯების საქარის გამო (კომპილიანი მოშველა სოფიელდება შედარებით მყარი მოცულობით).

საქართველომ 2022 წლის მოხმარა 14,8 მილიარდი კვტსი ენერჯია. სულ მოთხოვნა იყო 14,965 მილიარდი კვტსი ენერჯიად, სადასაყ დასაკარგი იყო 168,65 მლნ. კვტსი ელექტროენერჯია.

2022 წლის ვიციიდან საქართველოში სულ იმპორტირებული იყო 1,5 მილიარდი კვტსი ელექტროენერჯია. მათგან 1,265 მილიარდი კვტსი რუსეთიდან, რაც მილიანი იმპორტის 84%-ს შეადგენს. როგორც წესი, რუსეთიდან იმპორტირებული ელექტროენერჯის ეფიციენტია მაშლი ოჯანობრული აფხაზეთის რეგიონის ელექტრომომარაგუნას იმპორტება, სადაც საქართველოს ფე-ფაქტი აფიონისტრაციული კონტროლი არ სოფიელდება. თუმცა, [2022 წლის იანვარში](#) რომელსაყ საქართველოს სასელმწიფო ელექტროსისტემა რეველარულად აქვეყნება დეტალურად არ არის მაშლილი, რუსეთიდან იმპორტირებული ელექტროენერჯის რა მაშლი შევიდა ფე ფაქტი აფხაზეთის ტერიტორიაზე.

2021 წლის ანგარიშის მიხედვით კ, საქართველოს ხელისუფლების კონტროლირებად ტერიტორიაზე, რუსეთიდან შემოსული ელექტროენერჯის მაშლი საუთი იმპორტული ელექტროენერჯიანი იყო 25%. დამარბენი მოიფიდა ანგარიშაგანა (80%) და თერჯოლზე (15%). მნიშვნელოვანია ის გარემობდა, რომ 2021 წლის საქართველოში მოხმარებული ელექტროენერჯიიდან ფედაკარგების მაშლილი) მაშლიოდ 1,61%-ს შეადგენდა რუსეთიდან ენგალოდ საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე იმპორტირებული ენერჯია სარგანების გამოყლებით.

ელექტროენერჯია

„ატენრა“ საქართველოში ფლობს „თელასის“ 75%-ს, სარამქისი 1“-ს, სარამქისი 2“-ს. გარდა ამისა, კომპანია მოხმარელობის საქართველოს სახელმწიფოს ეფიცილი „ენერჯისის“ მაროემა. თუმცა მაროეის პარობები საზოგადოებისთვის, ძირითადად, ექვონია და ამის შესახებ ინფორმაციის მოლოება, შედგელობისა და საკარო ინფორმაციის არარსებულ გამოთხოვის მიხედვად, ამ ეტაზე არ აღმოჩნება შესაძლებელი. თვის მარე „თელასი“ (2020 წლიდან „თელმაკო“) არის საქართველოს ფედასტრატის ერთადერთი ენერჯომომწოდებელი, რომელიც ენგარტება [2024 წლის ანგარიშს](#).

მაშ „თელასის“ ელექტრომომწოდებელი კომპანია, იყოვე „თელმაკო“, 2020 წელს დაფუძნდა. [2021 წლის 1 ოქტომბრიდან](#) ის გახდა თბილისის მოხმარელობისთვის ელექტროენერჯის მომწოდებელი, რომელიც ამოშტეტებს „თელასის“ საყლად ენგარტება „თელასის“ ყველა მოხმარებელი აფიონობრებად გახდა „თელმაკოს“ ამოშტეტი. ყველიების შემდეგ ელექტროგამამარეობებელი ინფრასტრუქტურა ყველ „თელასის“ შელობელობაში ფარმა. როგორც „თელმაკომ“ 2021 წლის განაყსადა, ელექტრომომწოდებელი კომპანისი ყველიება განმარობებელი ენერჯისტიკების მარამტარტი რეფორშია, რომლის ფარელებშიც საქართველო ენერჯეტიკული ბარის ერობელ მოიველზე გაფადის „თელმაკოს“ და „თელასის“, ფაქტობრივად, ერთი და იყოვე მველილები მყავს „თელმაკომ“ 75,471%-ს ფლობს მიფურღანფებში რეგისტრირებული „საელ რიფე პოლიდენბისი. ეი.“, რომელიც ინგე რაოფენების წილის ფლობს „თელასში“. „თელმაკომ“ წილის ფარმებული 24,529%-ის მველიებში მაშა „ენერჯი კომპანი“, რომლის 100%-ის შესაკორეტი ბარმებში სერა მარეკარია.

ქართული ენერჯობაზარზე მნიშვნელოვანი კომპანიაა „საქენერჯიკო“. ეს კომპანია ფლობს და აკონტროლებს ელექტროგადამცემ ხანებს, მათ შორის, იმ ხანებს, რომლითაც საქართველო ელექტროენერჯის რუსეთიდან იფებ. სააკეთის საზოგადოება „საქენერჯიკო“ 50% საქართველოს სახელმწიფოს ეკუთვნის, 50% კი რუსული კომპანიაა - Federal Grid Company of United Energy System/ Федеральная сетевая компания Единой энергетической системы (FACS -ФСК ЕЭС). „საქენერჯიკო“ სწორედ ამ ორმა სერბებმა დააყენა 1996 წელს.

სს „ინტერ ჩაო“

საქართველოს ენერჯეტიკაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ჩვენს კომპანია „ინტერ ჩაო“ (INTER RAO GEC) რომელიც ფლობს ქვების და, ამჟამად, მინამილერის მათ მართვას.

იგივე კომპანია მსოფლიოში საერთაშორისო დედაცალკეულ ელექტროენერჯიკით მომარაგებაზე „ინტერ ჩაო“ საქმიანობდა მრავალ ქვეყანაში, თუმცა აღნიშნული მალაქის [შეწყვეტა](#) უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ, აღნიშნული საკუთარ საზოგადოების ძირითადი აქციონერები ჩვენელი სახელმწიფო ენერჯეტიკაშიც არაა. უკრაინაში აქციების 27,63%-ის მფლობელები სახელმწიფო კომპანია „როსენვერგსი“, 29,56%-ის ფლობს „ინტერ ჩაო კასტალი“, 11,57%-ს – Rosati FGC UES, რომელიც არის ჩვენთვის ელექტროგადამცემის ხაზების ერთადერთი მფლობელი. „ინტერ ჩაო“ აქციების დაჩრქობლი 34,34% თავისუფალი მშობიერებაა.

„ინტერ ჩაო“ ენერჯიკით დირექტორია ბონის კოელაქტი, სამთავალაქური საბჭო შედგება 11 წევრისგან, რომელთა შორის არაა ჩვენთვის მმართველი ელექტრომომარაგებელი ამ მართან დასალოცული პირები სამთავალაქური საბჭოს 11 წევრისგან ანერჯიკის მფლობელი მფაგების შერე საბჭოებზელია 4- იგორ სერინი, დმიტრი შევაკვი, ანატოლი გაუროლუკო, ბონის კოელაქტი, საბჭოს დამატურ წევრებს დანალოცული სამთავალი უკრაინაში შეხვითათ. ესენი არააა ბონის ალექსი ანდრეი ბეგოვი, ალექსანდრ ლოკინი, ელადიშჩი მილოვიცივი, ანდრეი შეროვი, რომ პოლცი, ელენა სანაქციკოვა (სამთავალაქური საბჭოს შემადგენლობა 2022 წლის 30 მარტის მდგომარეობით).

„ინტერ ჩაო“ საქართველოში ფლობს „ოელასი“ 75%-ს, სხამსქენ 1-ს, სხამსქენ 2-ს. გარდა ამისა, კომპანია მინამილერის საქართველოს სახელმწიფოს კუთვნილი ენერჯიკის მართვას.

თუმცა მართვის პირობები საზოგადოებისთვის, ძირითადად, უკრაინა და ამის შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, შეფულობისა და საკარო ინფორმაციის გამოხილის შეზღუდვად, ამ ეტაპზე არ აღნიშნა შესაძლებელი. სტეფანო „მონტეორი“ [საბჭოს მმართველი](#), 2007 წელს ხელისუფლებამ „ინტერ ჩაო“-ს „ოელასი“ და ქვების იმ პირობით მისცეს, რომ კომპანიის საქართველოში 2025 წლამდე ახალი ობიექტები (შენიარე სხამსქენ) სამი ახალი ქვით აკუმენება, რისი მისამდე ელექტროენერჯიკის იმპორტის შემცირება იყო.

აღნიშნული კანტალის გენერირების მართო ეს უნდა გამხდარიყო მინამილერისთვის გამარჯვლი ტარიფით დატოვებული თანხები.

2012 წელს კომპანიამ ანარჩოვა მოლასარება ხელისუფლებამ ახლად მისული „სართული ოენებასთან“, რის შედეგადაც 2013 წლის 31 მარტის ახალი, საფუძვლო მემორანდუმები დაფორმდა და ენერჯიკომოცებების ამბების ელადებზელია ელექტროენერჯიკის საგანგროს 3 თვითრი შემცირებით ჩამაყვლია, ჩამაყ მარტის მინამარჩვენი მარადებოდა მინამილერის სტეფანო „მონტეორი“ კომპანია „ოელასი“ მინამია 2007-2013 წლებში დატოვებული თანხის ჩადგეობისა და მისი გასარგვის შესახებ, თუმცა კომპანიამ ინფორმაცია არ გასადა „კომპიცილი საფუძვლი“ დაყვის მინამილერის. 2020 წლის დანამტერი ამგარბეების მიხედვით, „ინტერ ჩაო“ 3,5 მილიონი ღარის იფენობის მოყვრა მისი.

2023 წლის 15 თებერვლის ენობლი ვახდა, რომ [საბინამოელი](#) „სხამსქენისი“ 53%-მომოქმინი საბინამოელი თავა მათად დავა კომპანიამ 2017 წელს დამტო მთავრობის მინამიდედ, ამბიერები სართარი „ინტერ-ჩაო“ ორი პოლამდერი მუელობლი კომპანიის GARDABANI HOLDINGS B.V.-ის და S&K ROAD HOLDINGS B.V.-ის სახელით იყო მარადებლი. კომპანიის ელექტროენერჯიკის ტარიფების გამარვა სურდა და ითხიდა 2014 წელს ტარიფების გამარწეებისა და ტარიის გადგეგვრებით გამორველი მართლის ანამდგურებას.

სს „ოელასი“

სს „ოელასი“ აქციების 75,11%-ის მფლობელია S&K Road Holdings B.V, რომლის 100%, თავის მხრივ, „ინტერ ჩაო“ ფლობს. „ოელასის“ დამარმები აქციები, 24,53% არის მას „ბენი ენერჯი კვების“ საკუთრებაში, 0,36% - სხვა აქციონერების.

„ოელასი“ არის საქართველოს დედაცალკეის ერთადერთი ენერჯიკომომარაგებელი, რომელიც ემსახურება [207,4 ათასი ადამიანის](#); სს „ოელასის“ საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერჯიკის ტრანსპორტირებას; თბილისის ელექტროგამამაშობელი ქალის მომამარებას, ექსპლადატაციას, რეკონსტრუქციას, მოდერნიზებასა და გადართობას ელექტროენერჯიკის სისტემის ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის კომპანიის ინფორმაციით, დედაცალკეში ელექტროენერჯიკის მღერი მინამარება დასალოებით, 3 მღერი ეტრით მუადებას, რაც საქართველოს მთლიანი მინამარების თითქმის 20%-ია.

წელიწადში ანგარიშის მიხედვით, 2021 წელს „თელასის“ წლიურმა მოცუამ შეადგინა 7 165 5000 ლარი, რაც 2019-ით შედარებით წლის მაჩვენებლებზე 2020 წელს „თელასის“ მოცუამ 21,796,000 ლარს შეადგენდა. 2022 წლის 31 მარტის [აქტივობების კვლევა](#), „თელასის“ სამუდამო მფლობელი საბჭო დამზარებელი შემდეგი შენაძენებლით:

- ◆ აბრამკოვი ალექსანდრე
- ◆ ვოლკოვი დმიტრი
- ◆ მანოვი იური
- ◆ სამარინი სერგეი
- ◆ გულენოვი სერაი
- ◆ ლურმკაია კონა

კონა ლურმკაიას ბიზნესმენტურებს და საქმიანობა საქართველოში, ენერჯეტიკის გაზრდა, არაერთ სფეროს ეხება. ლურმკაია სხვადასხვა კომპანიაში არის ბიზნესმენ სერვის მაკაქარიას ბიზნესპარტნიორი და ამ კომპანიების დირექტორი, სადაც სერვის მაკაქარიას წილებს ფლობს. სწორედ სერვის მაკაქარიას კომპანია „დეილი ენერჯი კედეი“ ფლობს კომპანია „თელასის“ 24.53%-ს.

2022 წლის მარტში [საბანკო ანგარიშ](#), რომ საქართველოს მოქალაქე ბიზნესმენი სერვის მაკაქარიას იყავს საქართველო რეს ოლიგარქთან, მისივე ფილიპინთან დაკავშირებული „კონიხ საქართველოს“ 100% წილი.

კონა ლურმკაია არის შპს „კონის“ ერთდგენილი მფლობელი, აღნიშნული კომპანია, თავის მხრივ, შპს „კი ეს ელ“-ის 75%-ს ფლობს. [2017 წლის საბანკო ანგარიშ](#), რომ საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვების შედეგად, შპს „კი ეს ელ“-ს 5 მილიონ აშშ დოლარზე 10 წელი, 2027 წლამდე, საქართველოს ტერიტორიაზე ლატარის ორგანიზებისა და მაგარების ექსპლუატორი ვიღობს მოქმედა ტენდერში სხვა კომპანია არ მომანლოვებდა. კონა ლურმკაია არის პოლიფიცი CIG Group-ის დირექტორი აღნიშნული პოლიფიციის ექსპლუატორის მიხედვით, ის ჩართულია საქართველოში მოქმედი არაერთი მსხვილი კომპანიაში მართვაში, მათ შორის არის: „ინდიუსტრი მორვი“, „თელასი“, Caucasus Cable Systems, Caucasus Online, „ინდიუსტრის მაკაქარიას“ და ა.შ.

სს „ხრამკესი I“ და სს „ხრამკესი II“

„ხრამკესი I“ არის მფლობელი ელექტროსადგური, რომელიც შედგარებულია საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში, ნაღუს რაიონში იმავე რეგიონში ამგებელი „ხრამკესი II“, რომელიც შედგარებულია საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში, მდინარე ხრამის 115-ე კმ-ზე. „ხრამკესი II“ მდინარის სადგურთან რეგულირების რეგენში. ძირითადად იყენებს „ხრამკესი I“-ის მიერ გამოშვებულ წყალს. ორივე კომპანიაში ერთმართლები მუშაობენ Cardabari Holding LLC, რომელსაც თავის მხრივ „ინტერ რაი“ ფლობს. ორივე კორპორაციის საფუძვლი 2021 წელს გამოიშვა 629.1 მლნ. ევროს ენერჯია, რაც საქართველოში საერთო მომარგებელი ენერჯის 48-ს შეადგენს.

შპს „ენერჯისი“

2022 წლის იანვარში, რუსეთ-საქართველოს ომის დასრულებისთანა შემდგომი თავის შემდეგ, საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრომ „ინტერ რაიოსთან“ კიდევ ერთი მემორანდუმი გააფორმა, რაც „ენერჯისის“ ერთობლივ მართვის გეგმისთანა „ენერჯისი“ ვედიცი კორპორაციის საფუძვლი კავკასიაში, რომელიც მდინარე ენერჯზე შედგარებულია მისი გაშენი სამხელაზე 1300 მუშაობდა. „ენერჯისი“ 2021 წელს გამოიშვა 3.5 მილიარდი ევროს ენერჯია, რაც საქართველოში საერთო მომარგებელი ენერჯის 22.5%-ს შეადგენს. „ენერჯისი“ კაშალი საქართველოს ტერიტორიაზე ელექტროსადგური აღნიშნული სადგურის აგებნის მართვა შედგარებულია „ინტერ რაიოს“ და საქართველოს შორის დადებული მემორანდუმის შესაბამის მართვაში მართული კომენტარი ხელმოშობიდან ორი კვირის შემდეგ გააკეთა. 2009 წლის 12 იანვარს ენერჯეტიკის მინისტრმა აღნიშნულზე ხელაფორმა შედის ვანდუხადა, რომ „ენერჯისის“ მართვა რუსული და ქართული მართვის მიერ ერთობლივად განმარტებულია. „ინტერ რაიოს“ მიერ გაგრედილებული ინფორმაციით, ხელმოშობილი მემორანდუმის მიხედვით, [შეპრობის მემორანდუმის](#) „ენერჯისის“ „ენერჯისი“ ექსპლუატაციის“ მიზნით შექმნილებითათ ამ წილებს არამაქლები ხელმოშობის მართვაში.

მაგალი საზოგადოებრივი ინტერესის მიხედვად, რუსულ კომპანიათა დადებული მემორანდუმი არ გასაყარებულია ევროში დარჩა რეაქტივად რას ითვალისმინებდა მართვის შორის შეთანხმება. ვანდუხა რეპრობისა და „სადადებნა იერისტია ასოციაციამ“ ინფორმაციის მოპოვება [კვირუ საბანკო ანგარიშის მართვაში](#), დოკუმენტის მიმართ სადგენილო დარჩა 2022 წლიდან, ახალი ხელმოშობის მიზნით.

EDF-მ მუშაობდა საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროდან 2022 წლის მარტში გამოთხოვა, თუმცა საბელშიწიფო უწყებამ ასეთი არ მიიღო. 2020 წლის ანგარიშის მიხედვით, წლის განმავლობაში „ენჯერსტანს“ მარაღზე იშვებოდა, რამაც 51,960,000 ლარი შეადგინა. 2019 წელს აღნიშნული მარაგი 8,2 მილიონი ლარი იყო.

სს „საქრესტენერჯო“

ქართულ ენერჯისპარტნივრებში მნიშვნელოვანი კომპანია „საქრესტენერჯო“ ეს კომპანია ფლობს და აკონტროლებს ელექტროგადამცემ ხაზებს, მათ შორის იმ ხაზებს, რომლითაც საქართველო ელექტროენერჯის რესურსიდან სარგობს. სააქციო საზოგადოება „საქრესტენერჯის“ 50% საქართველოს საბელშიწიფო ელექტროსისტემის, 50% კი რუსული კომპანიის - Federal Grid Company of United Energy System (FED-GRU EDC)-ს „საქრესტენერჯო“ სწორედ ამ ორმა სტრუქტურა დააფუძნა 1996 წელს. სააქციო საზოგადოების სამთავალეზერო საბჭოს თავმჯდომარეა რესურსის მოვალეაქ აღუქცი მოლსკი, თავმჯდომარის მოადგილე ავთანდილ თუქუაძე (საქართველო), ნეურცხე: მადონა კალუგა (რუსეთი), დამტვი ესტრუქციო (რუსეთი), ამდრე ტვონა (რუსეთი), აღუქმანდრე მუცაძე (საქართველო), თვა გამადაქე (საქართველო) თვაქე რუსეთშიწიფო (საქართველო).

კომპანიის ინფორმაციით, „საქრესტენერჯო“ ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 500, 130 და 220 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს. ერთ-ერთია სისტემათმართვის, საქართველოსა და რუსეთის ენერჯისტრუქციების დამაკავშირებელი [500 კვ თვის ელექტროგადამცემი ხაზი „ავანთანის“](#), საქართველოსა და ამერბაჯიანის ენერჯისტრუქციების დამაკავშირებელი [500 კვ თვის მუხრანის თვისი“](#) და [130 კვ თვის ავანთანის“](#), საქართველოსა და თურქეთის ენერჯისტრუქციების დამაკავშირებელი [220 კვ თვის ძაბრას“](#), ასევე მთვა სასისტემო 500 კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს: [ამბროსის“](#), [ძაბნთონი-7,4“](#), [ძაბნთონი-7,4“](#), [მუხრანის“](#) და [სავთბოს“](#), კომპანიის საქმთობის ამოცანა და მთხანა:

- საუქციოებში არსებელი ელექტროგადამცემი ხაზების გამართული მდოქმარცობაში მუხარბუნება და ესაფრთხო ექსპლუატაციკა;
- ელექტროენერჯის მდოქმარცხებელი გადაცემა, მათ შორის ტრანსმიტული გადაცემის უბრუქელოცოცა;
- მუხობელი ელექტრების ენერჯეტიკულ სისტემებთან მარაღულიწრე რეგული მუქმართის ხელმუქმობა.

2019-2020 წლების საქართველოს გადამცემი ქსელის გამკეთარცების ამბლიანო ექცემის მიხედვით სს კვს „საქრესტენერჯის“ მთვრ გამსახორციელებელი პროექტებოცა:

- საქართველოსა და ამერბაჯიანის ენერჯისტრუქციების დამაკავშირებელი ახალი ორუქცემა [130 კვ თვის „1,2 ავანთანის“](#) მუქმებლობა საქართველო-ამერბაჯიანის საბღურამდე;
- [500 კვ თვის მუხრანის-ამბროსის“](#) მუქმებლობა [500 კვ თვის მუხრანის“](#) N42 ამბღთან საქართველო-სომხეთის საბღურამდე;
- [500 კვ თვის ამბროსის“](#) რეამბოლოცაციკა;
- [მუხრანის-მუხრანის“](#) მუქმებლობა.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდოქმარცე გამკეთარცების სამინისტროსთან 2013 წლის აქციტომი გაფორმებელი 46-მბლიანი ოქარის საფეხეულზე, თბილისში, ელდამბი, მარც ბობბმბრების ენერჯი-ში „საქრესტენერჯის“ გადაცემა 7500 და 3000 ექცეარბული მუქრე მბის საეკოლოცია, რომბღრბეუ გამსახორციელდა კომპანიისათვის ოფისისა და ბაბის მუქმებლობა და იყო ექსპლუატაციამი მუქმედა 2017 წელს. აღსამბწიფოცა, რომ 2017 წლამდე კომპანია საქმთობდა ოქარიო აფეხელ საოფისე ფართში და ასევე ოქარიო აფეხელ ტურბინობზე, საფაც გამბაქელებელი იყო კომპანიის ბაბა - ლოიბეჯისკისა და ტრანსბორცის საწმხებური, თბილისის საექსპლუატაციო სარცობბოცე განბი, მბბზე ტექნიკა და მასაღების საწმობი. მბოიფი ანგარიშის მიხედვით, „საქრესტენერჯის“ მბოქმამ 2021 წლისბოცის 14,476,000 ლარი შეადგინა.

სს „მტკვარი ჰესი“

საქართველოს თანამბეცბორცების ფონდის ექცეეკრდის მიხედვით, მათი ინოციეტიკით, „ახალუბის მუქციასაღოეეებში, მბოხარე მტკვარზე ხორციელდება „მტკვარი ჰესის“ პროექტის მუქმებლობა“. 2014 წელს თანამბეცბორცების ფონდმა პროექტი სრულად მუქციოცა და მუქმებლობა განახალა. პროექტით, კამბრე დაფეხელი სბბბღაფრე 53 მუქციოცია, ელექტროენერჯის საწმალბო მბოიფი გამბმუქმეცხე კი 251,5 მბრ კვტისი აღსამბმბწიფოცა, რომ პროექტის საფარცდო მბოიფი გამბმუქმეცხე შეადგენს საქართველოს მბოღარი ელექტროენერჯის მბბმარცების 1,0% -ს (2019 წელს 13,476მ).

2020 წლის ბიუჯეტის დასაწყისში „ატეკარი ჰესის“ მიერ საქართველოში Double Shield TBM-ით გაყვანილი ყველაზე გრძელი და დიდი დამატების მქონე გვირგვინის ექსპლუატაცია დასრულდა, გვირგვინის სიგრძე 8,6 კმ-ია, ხოლო ექსპლუატაციის დამატებრი 6 მიტრი.

გვირგვინის ექსპლუატაცია პროექტის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და სამგზობლო ეტაპი იყო, მიღწეული ფაზის დასრულებით მშენებლობის დასრულებით ეტაპზე გადავიდა. პროექტი 2022 წლის დასაწყისში უნდა დასრულდებოდა და ექსპლუატაციამდე შესვლიყო, ბოლო [ანგარიშებით](#), ეს პროექტი 2024 წელამდე გადავიდა. კომპანიის 100%-იანი წილის მას „ატეკარი პოლდინგი“ ფლობს, რომელსაც მას „კო სი ეფ მარტინოვიჩის“ მართავს. თავის მხრივ, „კო სი ეფ მარტინოვიჩი“ თანამშენებლობის ფონდს მართავს.

მას „ატეკარი პოლდინგი“ 100% წილი მას „კო სი ეფ ლეკებერგი“ საკუთრებაშია, რომლის საბოლოო მკონტროლებელი „კო სი ეფ ელსი“ (კომპანიის კონტროლსზე რეგისტრირებული კომპანია) მას „კო სი ეფ მარტინოვიჩი“ თანამშენებლობის ფონდს [მართავს](#). კომპანია ანგარიშების პროცედურებზე ამორეგისტრირებული 2021 წლის [ანგარიშების](#) მიხედვით, კომპანია მართულია ინვესტიციების მართვის, ზოგადი მენეჯმენტისა და სხვა საკომპლექსური მომსახურების განმარტორების მიხედვით. ასევე ანგარიშის მიხედვით, 2017 წელს კომპანიამ დადო ზოგადი მმართველობითი მომსახურების ხელშეკრულება მას „საქართველოს ტერიტორიის გაცემარტების ფონდთან“ (GDF), რომლის 100%-იანი წილის „ქართვ ფონდი“ ფლობს.

მას „საქართველოს ტერიტორიის გაცემარტების ფონდი“ დირექტორის პოზიციას 2019 წლიდან ვიორგი ბიფარტალი იკავებს. სწორედ მას შემდეგ რაც მან ასევე „ბილიონის გაცემარტების ფონდი“ დირექტორის თანამშენებლობის [ანგარიშზე](#), აღსანიშნავია, რომ 2022 წლის სექტემბრის ცვლილებებით, მან ასევე დასაყვა „ატეკარი პოლდინგი“ დირექტორის თანამშენებლობას.

მას „კო სი ეფ მარტინოვიჩის“ 100%-ის მფლობელი 2022 წლის დეკემბრამდე საქართველოსა და ჩრდილოეთის ორმაგი მოქალაქე ვიორგი ბარბაქადი იყო, ხოლო გენერალური დირექტორი - ცოტე ენალოძე. ამჟამად კომპანიის 100% წილის კანა კონამელი ფლობს. კონამელი ბიზნის ივანშვილის დამსვლილია და, საერთაშორისო გამჭვირვალობის საქართველოს ცვლილების მიხედვით, ბიზნის ივანშვილის საქართველოში მოქმედი ოგმორელი კომპანიების ოფიციალური მართმომადგენელი ამასთან, კონამელი დირექტორის პოზიციას იკავებს მას „ატეკ-ენერჯი“, რომელსაც ბიზნის ივანშვილის ოგმორელი კომპანია Vanity Overseas Limited ფლობს;

მას „კო სი ეფ მარტინოვიჩის“ 100%-ის მფლობელი 2022 წლის დეკემბრამდე საქართველოსა და ჩრდილოეთის ორმაგი მოქალაქე ვიორგი ბარბაქადი იყო, ხოლო გენერალური დირექტორი - ცოტე ენალოძე. ამჟამად კომპანიის 100% წილის კანა კონამელი ფლობს. კონამელი ბიზნის ივანშვილის დამსვლილია და, საერთაშორისო გამჭვირვალობის საქართველოს [ანგარიშების](#) მიხედვით, ბიზნის ივანშვილის საქართველოში მოქმედი ოგმორელი კომპანიების ოფიციალური მართმომადგენელი ამასთან, კონამელი დირექტორის პოზიციას იკავებს მას „ატეკ-ენერჯი“, რომელსაც ბიზნის ივანშვილის ოგმორელი კომპანია Vanity Overseas Limited ფლობს; აღნიშნული კომპანიის მენეჯმენტით ის ჩრდილოეთ მართავს ბიზნის კანა კონამელის ოგმორისთვის კამეზად 230,000 ლარი აქვს მფლობელი, მათ შორის, ბოლო მშენებლობის 2021 წლის 50,000 ლარის ოგმორით განმარტორელია მას „კო სი ეფ მარტინოვიჩის“ გენერალური დირექტორი ცოტე ენალოძე, მისი მრავალჯეროვანი თანამშენებლობის კო ივანშვილი იკავებს. ამ ექსპანსიულს გამოიღო ოგმორისთვის 2019 და 2021 წლებში კამეზად 60,000 ლარი აქვს მფლობელი.

თანამშენებლობის ფონდი 2013 წელს დაფუძნდა და მისი თავმჯდომარეობა მარტინოვიჩის ივანშვილი ვიორგი ბარბაქადი (42%), უნა მანაკაშვილი (42%) და ლევან ვასაძე (16%). 2014 წელს ლევან ვასაძე გადავიდა მარტინოვიჩთან და კომპანიის სამსვლებზე კამეზად მშენებლობის 15,000 ლარი უკან დაბრუნდა, მისი წილი თანამშენებლობის გაცემარტით ორ მშენებლებზე 2018 წელს უნა მანაკაშვილთან კომპანიის საკუთარი 50%-იანი წილი ვიორგი ბარბაქადის მანაკაშვილს. 2019 წელამდე თანამშენებლობის ფონდის ხელმძღვანელი ვიორგი ბარბაქადი იყო, [ამასთან](#), ის ფონდის მმრველთა საბჭოს თავმჯდომარის პოზიციას იკავებს, ხოლო აღმასრულებელი დირექტორი ცოტე ენალოძე.

თანამშენებლობის ფონდის ენეგერადის მიხედვით, ვარდა „ატეკარი ჰესის“, გენერატორის სუფორტის მიმდინარე პროექტების მოთხოვნისა „ლურცხის ჰესი“, რომლის საერთო დადგენილი სიმძლავრე 192 მეგავატი, საშლელი წლიური გამოშვლება კი 668 მლნ კვტსით, რაც საქართველოს მთლიანი ელექტროენერჯის 6%-ს შეადგენს. ფონდის ინფორმაციით, ტენდერის მიზანშეწონილობის შესწავლის ეტაპის დასრულებულია და პროექტი ექსპლუატაციამდე 2025 წლიდან შეუკ აღნიშნულ პროექტში საქართველოს თანამშენებლობის ფონდი მმართველობის მფლობელი იქნება, ხოლო მსხვილი წილის მფლობელია ენალოძის კორეელი კომპანია.

თანამშენებლობის ფონდის მიმდინარე გენერატორული პროექტის - „ლურცხის პოლდინგი“ დირექტორი ლეონტი გულაშვილი ის იკავებს და დირექტორის პოზიციას მას „კო სი ეფ ვიორგი დეველიშვიტი“.

აღნიშნული კომპანიაც თანამშრომლობის ფონდს უკავშირდება, 100%-იან წილს კი ასევე „კი სი ევ ლექსემპერი“ ფლობდა. კომპანია 2017 წელს გამოეყო შპს „კი სი ევ ჰაიფი მენჯერი“, შპს „ლენტეტი პოლიმიტი“ და შპს „ონი პოლიმიტი“, ხოლო ჩიორგანბნაკის ფაქტობრივ მასში გაერთიანდა შპს „ცხენისწყალი“, შპს „სონი პოლიმიტი“ და შპს „სანჯიანი პოლიმიტი“. 2018 წელს კომპანიამ საფონდო სახელწოდება შეიცვალა და გახდა შპს „სათეში თავერ პოლიმიტი“, რომელიც ძალიან რთულად მშენებლობაში მშენებელი კომპანიის იპოვებად შეაჩივრა. 2021 წელს კომპანიამ კვლავ გაათარ ჩიორგანბნაკის პროექტი, რომლის შედეგადაც შპს შპს „ჩონიში პოლიმიტი“ შეერბა და საბოლოო საფონდო სახელწოდებადაც აღნიშნული ფარმა კომპანიის 100%-იან წილს GCF სახითაც 548L ფლობს, ფორექტორის პირადიან კი ასევედ ვეი გახლავთ იკავებს, რომელიც ამავეროდებ. თანამშრომლობის ფონდის ერთ-ერთი პროექტის „ქვის თავერ პოლიმიტი“ ფორექტორიკაა. 2022 წლის მარტის შეფასებით, ლიკონის გულდაც, ამავეროდებ, სახელწოდო საკეთილშობილ არსებული სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამთავალეორო სატრის წევრის პირიკის [სადაც](#) თქუა ამაჟამად შპს შესახებ ინფორმაცია შათ ევტრეკრებდ აჟარ იქებება. ამავე ევტრეკრებდ განთავსებული იყო ინფორმაცია, რომ ის მარალეოროდ 2018 წლიდან შექმანდა სასარტებითო ფონდში ევტრეკრეიკის შინაარლეებით, იფორკის პირიკიანე, რაც ასევე აჟარ იქებება. რაც შეეხება საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას, ის საქართველოში ელექტროენერჯის გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორია. ენბრეკლეოროს ელექტროენერჯის გადამცემსა და ფისპერტრანსკის ელექტროენერჯის გადამცემს ხდება ჰიფრო, თბი და ქარის ელექტროსადგურებიდან ელექტროენერჯის გამამამილებელ კომპანიებამდე და პირდაპირ მომხმარებლებამდე.

სს “ფარალის ენერჯი“

სს „ფარალის ენერჯი“ ყანბებში, შეინარე თერტე, „ფარალის ქვის“ აქებებს. პროექტი ითვალისწინებს საქართველოს მრედილო-აღმოსავლეთით, ყანბებებს რეგიონში, შეინარე თერტე, ფონების შინაარლეებით წელი ფონიდან 1,729 მეტრის სიმაღლეზე 108 მეტადეტი დადებელი სიმძლავრის ჰიფროელექტროსადგურის მშენებლობასიმპტორბისა. ჰიფროელექტროსადგური ატროებს წელის ნაკადს შეინარე თერტედა და შინაარსებს შპს ფორეკადელი გერსებით ენერალურ საეებობამდე, რომელიც განთავსებულია წელის ფონიდან 1134 მეტრზე, 1,2 კილომეტრში რუსეთ-საქართველოს საზღვართან. ქვის წილიური სტრუქტური გამოქვეყნება შეადგენს 500 მტს კლას-ს, სადაცავე დაახლოებით 70% მანშირებული იქება წახსჯლის თეეებში (სანი-ოქტომბერი).

პროექტი ითვალისწინებს ფარალის ელექტროსადგურის ევტრეკრეის კავშირს ერთებელი ევტრეკრე, ფარალის 110 კვტ-იანი გადამცემი სახით. პროექტის მშენებლობის ხანგრძლივობაა 4,5 წელი და ექსპლუატაციის პერიოდის დაწყების შემდეგმ ქვის ამორტების მოსალოდნელი პერიოდი იქება 40 წელი. პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ინვესტიცია შეადგენს 123 მილიონ აშ დოლარს. კომპანიის ამჟამინდელი მუნიციპალიტეტი არაა შპს „ენერჯი“ (44,27%), TEPCO Renewable power Singapore PTE (31,38%) და Lock W. Home Inevitable Trust (24,35%). შპს „ენერჯი“ ორი მუნიციპალიტეტი, რუსეთის ევტრეკრეის მოქალაქე მუნიციპალიტეტი (70%) და შპს „ეგერი“ (30%).

ბლოად რუსეთში მოდებამ მინქემებში, რომლის ძირითადი საქმიანობა ინფრასტრუქტურული პროექტების მშენებლობაა, რაც შეეხება შპს „ეგერი“, შპს ძირითადი საქმიანობაა რთულ რელიეფურ პირობებში პროლოექტროსადგურების, ელექტროგადამცემი ხანების, მდლადებების, ევტრის, ხიდების, ევტრების, ევტრების, სხვადასხვა კონსტრუქციების, შენობა-ნაგებობების, სასაფარებისა და სხვა ობიექტების მშენებლობა. კომპანიის განხორციელებული ერთ-ერთი [პროექტი](#) იყო თანამშრომლობის ფონდის მრეკრეი ქვის ევტრის ექსპლუატაცია. წილიური აქტივობის მხებელი, 2021 წელს შპს „ფარალის ენერჯი“ მოცების სახით 24,169,000 ლარი მიიღო.

შპს „ენერჯი“ („მოდამქსი“)

„მოდამქსი“ მეთრ ქვის წილს 70% რუსეთის მოქალაქე მუნიციპალიტეტი ევტრის 30% კი შპს „ეგერი“. „მოდამქსი“ 2021 წელს გამოიქვეყნა 18 მტს. ევტრითი ენერჯია, რაც არის საერთო რაოდენობის 0,1%. შპს „ენერჯი“ აქტივობის საერთოდ (სტრატეგიების პორტფოლიუმ) არ დებს.

შპს „ფშავი ჰიფრო“

კომპანიამ აქტივობის „სერვიტი ქვის“ აქებებს, რომელიც 1,33 მეტადეტი სიმძლავრისაა. ქვის მშენებლობისთან დაკავშირებით საქართველოს მთავრობამ კომპანიასთან შემორანდები 2014 წელს გააფორმა, რაც კომპანია მანქონელი თვის დადებებული იყო. ქვის ექსპლუატაციამ 2019 წელს შეეცა. კომპანიის 87%-იან წილს საქართველოსა და რუსეთის ორმაგი მოქალაქე რაველი ევტრეკრე ფლობს, ხოლო ფარტებელი 13%-ს ამავე საქართველოსა და რუსეთის ორმაგი მოქალაქე მუნიციპალიტეტი ევტრეკრე.

სავაჭრო ბაზარი

სავაჭრო ბაზრის ინფორმაციით, რუსეთი, რუსეთში მოდერნიზაციის, აგრეთვე და სხვა პროექტების განხორციელებისთვის, 2022 წელს რუსეთიდან საქართველოში ინვესტიციური ემსახურების სასაქონლო კვლევა.

რუსეთიდან საქართველოში
ინვესტიციური ემსახურების
სასაქონლო ემსახურება

	2021 წელი		2022* წელი	
	ათასი აშშ დოლარი	ბრუნ	ათასი აშშ დოლარი	ბრუნ
ინვესტიციური ემსახურების სასაქონლო ემსახურება	1,023,181.6		1,835,412.4	
ნაპროდუქტიული საქონელი	135,128.8	224,765.8	622,747.4	637,421.7
ნაპროდუქტიული მომსახურება	90,682.4	319,181.4	112,377.5	416,873.4
სერვისების ემსახურება	11,541.0	36,517.1	66,768.4	179,743.2
სერვისების ემსახურება	87,431.3	337,838.0	61,648.2	174,132.9
კონსტრუქციული ემსახურება	23,427.0	61,646.1	99,199.3	114,439.7
ფინანსური ემსახურება	674,971.1		912,719.7	

*შეფასებულია

ნაციონის სექტორში ჩვეული პროდუქტის წილი გაზარდეთა. 2022 წლის სრული მონაცემების მიხედვით 2022 წელს საქართველომ 1,31 მილიარდი დოლარის ღირებულების 1,2 მილიონი ტონა ნაციონის შეიძინა, ხოლო 2023 წლის იმავე პერიოდში - 158 მლნ აშშ დოლარის ღირებულების ნაციონი.

2022 წლის განმავლობაში მხოლოდ ჩვენივენი 657 ათასი ტონა 623 მლნ აშშ დოლარის ღირებულების ნაციონის იმპორტი განხორციელდა. 2021 წელთან შედარებით საქართველომ 162%-ით მეტი ჩვეული ნაციონის შეიძინა, ხოლო თანხებრივად აღნიშნულმა ხრდამ 361% შეადგინა.

2022 წლის მონაცემებით ნაციონისა და ნაციონპროდუქტების იმპორტში ყველაზე დიდი წილი სააგრომობილო ბუნებისა და დანერის უზრუნველყოფის სექტორშია.

კომპანებში, რომლებიც საქართველოში ნაციონის ბაზარზე იმპორტირებენ, ჩვეული მფლობელობის კვლევი ნაკლებად შეიმჩნევა. ერთადერთი კომპანია, რომელიც კვლავ ჩანს ჩვეული მფლობელობა, „ლეკოლი უორკაა“. რაც შეეხება „გაღვი“, მისი მფლობელი „ტეროკასაა“, „ტეროკასის“ 49% წილი კი თავის მხრივ, ჩვეული „როსნივეტი“ ფლობდა.

უკრაინაში იმის დასტურების მიხედვით „როსნივეტი“ წილი გახდებდა, შესაძლებლად, ჩვეული პროდუქტის კვლევი ამ კომპანიაში აღარ გეხდებოდა. მიუხედავად ამისა, ჩვეული ნაციონის იმპორტის ხრდის ტენდენცია მივლიათებს ამ ფაქტზე, რომ ჩვეული მფლობელობის არასტაბილური მიხედვით, საქართველოს ბაზარზე კომპანების დიდი ნაწილი სწორედ ჩვეული ნაციონით მარაგდება. შესაძლებლად, აღნიშნულ სექტორში უკრაინული დამოკიდებულების კომპონენტები კვლავ მზარდია.

„კონკრეტების ერთეული სააგრომობილო“ 2022 წლის მონაცემებით, საქართველოს სააგრომობილო ნაციონის ბაზრის დიდ ნაწილს აკონტროლებს 5 ყველაზე მსხვილი კომპანია და მათ შორის არის ჩვეული „ლეკოლი უორკა“. [კომპანიების მიხედვით](#), 2022 წლის მონაცემებით, კომპანია, 2010 წლიდან 2022 წლის ივნისის ჩათვლით, საქართველოს სახელმწიფო უწყებებისათვის აგრომობილის საწვავის მიწოდებაზე გაფორმებული აქვს 3 ათასამდე ხელშეკრულება, რომელიც საერთო ღირებულება 260 მილიონ ლარს აღწევს.

ბუნებრივი აირის სექტორში საქართველოში იმპორტი, ძირითადად, ანტიბაჟაჟიდან ხორციელდება. 2021 წელს ჩვენივენი იმპორტირებულ გაზში გადახდილი თანხა სრული იმპორტირებული გაზის ღირებულების 22% იყო.

კამეზად, 2021 და 2022 წლების შორის (საქართველოს 2022 წლის საგარეო ვაჭრობის [ბალანსი](#)) ჩვენივენი იმპორტირებული ბუნებრივი გაზის ღირებულება 590,7 მილიონიდან - 3112 მილიონამდე გაიზარდა რაც შეეხება მოცულობას - იგი 319,181 ტონიდან 416,871 ტონამდე გაიზარდა.

რაც შეეხება ბუნებრივი აირის იმპორტიორ კომპანიებს საქართველოს ბაზარზე, ჩვეული მფლობელობა ახდა სხვა სახის ჩვეული კატეგორიის აღნიშნული მწარმოებლებით არ იხდებოდა.

ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელიც კომპანია რა რაოდენობის ნაციონის მფლობელია, კონფიდენციალურია, შესაძლებლად, შეუძლებელია განსაზღვრა, თუ რომელი იმპორტიორების ხარზე გაიზარდა საქართველოში ჩვეული ნაციონის მოცულობა.

2022 წლის 17 აგვისტოს კონკრეტების სააგრომობილო გამოკვლევის სააგრომობილო საწვავის ბაზრის მონიტორინგის ანგარიში, რომლის მიხედვითაც, ამოღო-ივლისის პერიოდში საწვავის იმპორტის დინამიკამ აჩვენა, რომ ბაზარზე მზარდი ხრდის იფორმაციიდან იმპორტირებული საწვავის მოცულობა და ის საერთო იმპორტის 64-65%-ს შეადგენდა.

[სააგრომობილო განხილვის](#) საგალო ფაისი საკომპლექსური ფაქტორების ანალიზის მიხედვით გამოკვლევა, რომ ჩვეულის ფფერაციიდან იმპორტირებული საწვავის თვითღირებულება საშუალოდ 30-70 თეთრით დასალო ვერის ტენდენციიდან იმპორტირებულ საწვავთან შედარებით, თუმცა საგალო ბაზარზე მსხვილი კომპანიების მიხედვითაც საწვავის რეალიზაცია ხდება უკრაინული საწვავის იფორმაციიდან ნაციონის სექტორში ქართულ ბაზარზე არსებული კომპანიებიდან ჩვეული მფლობელობა ამ უკანასკლვის მხოლოდ „ლეკოლი უორკაა“ ნაწილებზე.

სტატისტიკის ერთეული საწვავიდან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, ჩვენივენი საწვავის იმპორტიორების შორის არის ბაზარზე მოთამაშე ყველაზე მსხვილი 5 კომპანიიდან 4 „საბ უფროლივ უორკა“ (გაღვი), „ლეკოლი უორკა“, „ენსოლი“ და „სოკარო“. აღნიშნული კომპანიების, კვლევის ფაქტორებში, ელექტრონული ფონტით გაგებამათ კონტენტი, თუ რა რაოდენობის საწვავის იმპორტი განხორციელდა თითოეულმა მათგანმა ჩვენივენი მიმდინარე წლის იანვარ-ივლისის ჩათვლით, ასევე, ჩვენივენი იმპორტირებულ საწვავს რა პროცენტული წილი უკავია მათ შორ 2022 წელს იმპორტირებული საწვავის საერთო რაოდენობაში. კომპანიების დამატებით დავსვათ კონტენტი რა არის მთავარი მიზეზები მიზეზები, რის გამოდ ჩვენივენი ანტიბაჟილებზე საწვავის იმპორტს ამ კონტენტი არც ერთ კომპანიაში ასევე არ გავცია.

მპს „ლეკოლი ვორკა“

საქართველოში წავთობის საჯარო ბაზრის მოქცეობა 2021 წელს შეადგინა 1,122,725 ათას ლირის, მოქმედი კომპანიების ჩათვლითა — 504, აქტივებისათვის სადღვერების ჩათვლითა კი — 1212. საქართველოს საჯარო წავთობის ბაზარზე 5 მსხვილი კომპანია აკონტროლებს ბაზრის 59%-ზე მეტს (2022 წლის მონაცემები [ანტიკორუფციის ენციკლოპედია](#) - [სადავინო](#)) მათგან ერთ-ერთია ჩვენელი „ლეკოლი ვორკა“.

„ლეკოლი ვორკა“ საქართველოში 2000 წელს არის ჩვენსტრუქტურული. 2020 წლის ფეკენბრები კომპანიის 100%-ის მფლობელია LITASCO SA, რომელსაც, თავის მხრივ, ფლობს რუსული Lufol Public Joint Stock Company. „ლეკოლი ვორკა“ დირექტორია სერბეთის მოქალაქე მინალოა ვუროვიჩი (Mihailo Vuorich). რუსული „ლეკოლი“ 2022 წლის იანვარში ამერიკის მიერ სანქცირებული კომპანიების [სიაში](#) მოხვდა. რაც წავთობის პროცედურების შეზღვევას გულისხმობს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა წავთობისა და წავთობებშიკატეგორების საბითუმო და საჯარო გაყიდვები ბენზინგასამართი სადღვერებისა და წავთობის სასამართლო ბანკების ქსელის საშუალებით, რომლებიც მთელი საქართველოს მასშტაბით არის განთავსებული. კომპანიის მონაცემებით, ის საქართველოს ტერიტორიაზე [ფლობს](#) 57 ბენზინგასამართი სადღვერს, მათგან 21 მდებარეობს ფედასქალქ თბილისში. „ლეკოლი ვორკა“ წლეობა აქტიურად მონაშლილობს სახელმწიფო შესყიდვებში.

[„ენციკლოპედია მონაშლილობა“](#) II ადვანტუს მონაცემებით, კომპანიას, 2010 წლედან 2022 წლის ივნისის ჩათვლით, საქართველოს სახელმწიფო ენციტრებისათვის ავტომობილის საშუაების მონაშლილობაზე გაფორმებული აქვს 3 ათასამდე ხელშეკრულება, რომელთა საერთო ღირებულება 260 მილიონ ღირს აღწევს. ბოლო წლეებში გაფორმებული ხელშეკრულებები, ძირითადად, მოიცავს ერთსამართ, გამართლებულ შესყიდვებს. „ლეკოლი ვორკა“ ყოველწლეობით ფინანსური ანგარიშები აკრულებს, რომ ბოლო წლეების განმავლობაში კომპანიის საერთო მოგება მკორდებს. ფინანსური ანგარიშების პორტალებზე, სადაც საჯაროდ ქვეყნდება ქვეყანაში მოქმედი კომპანიების წლეობი ანგარიშები, ხელმისაწვდომია „ლეკოლი ვორკა“ წლეობი ანგარიშები 2016-დან 2021 წლის ჩათვლით. აღნიშნული წლეობი ანგარიშების მონაცებით, „ლეკოლი ვორკა“ წლეობი მოგება 2016 წელს 11,7 მილიონი ღირს იყო, 2017 წელს — 46 მილიონი ღირს, 2018 წელს — 11,6 მილიონი ღირს, 2019 წელს — 1,2 მილიონი ღირს, 2020 წელს 1,2 მილიონი ღირს, 2021 წელს კი 1,4 მილიონი ღირს.

„ლეკოლი ვორკასთან“ დაკავშირებულია საქართველოს ყოფილი მინარია პროკურორის, იოსარ ფარცხალაძის სახელი ქართული მედიის 2017 წლის [ინტერვიუ](#). სწორედ ის იკავებდა ლეკოლის დირექტორის მინაცვლის პოზიციას მონაცემებით „თავისფლეების მონაშლილობა“ [სიაში](#) მოხვდა დაეკა კოლეგები „ლეკოლისა“ და ეწვეალოდ ფარცხალაძის ჩათვლილობაში, წავთობისპროფექტების ტრანსპორტირებაში არსებული საჯაროებო მონაშლილობი/კორუფციული სქემების შესახებ.

მპს „პეტროკას ენერჯი ვორკა“

„პეტროკას ენერჯი ვორკა“ წლეის 100%-ს ფლობს კვანბონში ჩვენსტრუქტურული „პეტროკას ენერჯი შენეგმენტ ლიმიტიტი“. „პეტროკას ენერჯი ვორკა“ დირექტორია საქართველოს მოქალაქე წლეგარ ქაბაძე. ერთ-ერთი დაწვერებულია ვაში ჩაკაიძე. 2014 წლეიდან კომპანიის 49%-ს რუსული „როსნეფტი“ ფლობდა, რომელიც 2022 წლის ჩათვლით [სიაში](#) მოხვდა.

საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფოკენბრებით არ ჩანს კონკრეტულად რა კომპანიების საშუალებით ფლობს ბენზინგასამართი დავით იაკობაშვილი „პეტროკას ენერჯი ვორკა“, თუმცა მედიამ არაერთი ინფორმაცია იძუებუბა ამის შესახებ. მინაცვლითად, Forbes-ის მონაცემებით, ბენზინგასამართი დავით იაკობაშვილმა და მისმა პარტიზორებმა 2010 წლეის გაყიდვებ რუსეთში ენციტრული საკვების პროფექტების მონაშლილობელი კომპანია Winco-BB-Care-ის წლეობი იაკობაშვილმა 10,5%-იანი წლეის საშუალოდ მონაშლილობა 1600 მილიონის ინვესტიცია განაშლილობელა სწორედ კომპანია „პეტროკას ენერჯი“ში.

„პეტროკას ენერჯი ვორკა“ საქართველოში ჩამყენებულ მსხვილ კომპანიას აკონტროლებს წავთობის ხელფროში კომპანიის ინფორმაციით, ქსელმა: 1. მპს „ქველ ენერჯი (ვილი) ლიმიტიტი“ (ვილიის მავლობებშიწავლი) 2. კან პეტროლიუმ ვორკა“ (ვალის ბენზინგასამართი სადღვერების ქსელი) 3. Gaf Asia-tion. კომპანიის ინფორმაციით, „პეტროკას“ ერთ-ერთი საქმიანობა კასობს წლეის აქვის ქვეყნებიდან მონაშლილობა წავთობისპროფექტების ვაჭრობას.

მზს „ჩენველ ენერჯი (ფლოთ) ლიმიტედ“ - საქართველო

„ჩენველ (ფლოთ) ლიმიტედ ენერჯი“ ფლოთს მზს „ერთი ტერმინალ პოლდენის“ (ფლოთს ნავთობტერმინალი) 32,67%-ს. ნავთობტერმინალის სხვა მფლობელები არიან კირიანის კენძულენზე ჩვენსტრირტული „დასდო მენტეჩენი კონ“ (16,13%) და ასევე „ოტორა ტრედიინგ“ (51%), თავის მხრივ, „ჩენველ ენერჯი - საქართველო“ 75%-ის მფლობელია ვინალტარში ჩვენსტრირტული „ჩენველ ენერჯი სქს“ ლიმიტედ“, 25%-ს კი სააქციო საზოგადოება „კონსორციუმი ფლოთს სამხეთი ნავსადგომი“ ფლოთს იწის გამო, რომ აღნიშნული კომპანიები ოფშორულ ზონებშია ჩვენსტრირტული, საკაროდ ხელისმძღვენი მსჯობებით ამ ფაქტზე შევსებულა მფლობელობის სრული გაჯის ასახვა, თუმცა „ქვეროსი ენერჯი კორპორა“ საკაროდ აქვს გახადებული თავისდავე ვებგვერდზე, რომ სწორედ ის ფლოთს და აკონტროლებს ფლოთს ნავთობტერმინალს, ასევე „გალოვის“ ბენზინგასამართი სადგურების ქსელსა და „გალოვ ავიაციას საქართველო“ (Gulf Aviation Georgia).

Gulf Aviation Georgia

სააქციო „ქვეროსი ენერჯი საქართველო“ პოლდენის წამლია 2017 წლიდან. ის სამჯავს აწვეის თბილისის, ბათუმის და ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტებს და ასევე ადგილობრივ აეროპორტებში ზოქვე ავიაკომპანიებს. კომპანიის ქსელი, ის სამჯავს აწვეის მუქვე-ავიაკომპანიებს: Turkish Airlines, Air France, LOT Polish Airlines, Etihad Airways, Ryanair, Pegasus Airlines, Ukraine International Airlines, El Al Airlines, MyWay Airlines, Georgian Airways.

მზს „სან პეტროლიუმ კორპორა“

2010 წელს ბენზინგასამართი სადგურების ქსელის შექმნის მიზნით, საქართველოში შეიქმნა მზს „საბოლოო ოილე ფროდაქტის“, რომელსაც, საბოლოოდ, 2011 წლის მარტში დაერტა „სან პეტროლიუმ კორპორა“ კომპანია საქართველოს მასშტაბით ფლოთს 150 ბენზინგასამართი სადგურს, 65 მაგასინსა და თხევადი აირის (CNG) 5 ტერმინალს, რომლის ტვეკაობაც 35 მილიონი ლიტრია.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ენჯალი ფუნა კომპანია იყო Energy Investment Venture Holdings, რომელივე ამზ-შია ჩვენსტრირტული და მისი საბოლოო მკონტროლებელია „ქვეროსი ენერჯი ინვესტმენტალი ლიმიტედ“, რომელივე ჩვენსტრირტულია ევროპაში. კომპანიის დირექტორია ამზ-ის მოქალაქე ქრევე სოვეზ ქრახვი.

„სან პეტროლიუმ კორპორა“ წლების განმავლობაში იყო საქართველოს თავდაცვის ყოფილი მინისტრის დავით კვენცხაშვილის მფლობელობაში. მას მუქვე, რაც 2012 წლის ოქტომბერში „ერთიანი ნავთობდგომი მომარბის“ ხელისუფლება საქართველოში „ქართული ოქტების“ ხელისუფლებამ შეეცალა, არჩევნებთან ჩამდებნივე ევროპაში „სან პეტროლიუმ კორპორა“ [სამხალისის საკონტრაქტო](#) იწის მესახებ, რომ დავით კვენცხაშვილი 2012 წლის ნოემბრის მდგომარეობით არ ირჩებებოდა კომპანიის აქციონერთა რეგებში. მათივე ქსელით, „გალოვ“ თავისი წლიო გასარდა ბენზინგებში და იყო იაკონტროლი.

საქართველოს საკარო ჩვენსტრირტის მომკვენებში წლების აღნიშნული ცვლილება არ ასახულია. კომპანიაში იფლებოდა მომკვენები მხოლოდ მუქვეტრების მესახებ და „სან პეტროლიუმ კორპორა“ მფლობელად კლავ Energy Investment Venture Holdings დარჩა. საკარადევიდ, ვარჩევს საქართველოს სამხერტებს ვარტი, რომელივე ოფშორულ ზონაში ზონდა.

2013 წლის ივნისში არასამთხრობო ორჯანისავია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ [დავის ამხალისში წინადა](#), რომ „საკონტროლერ მომარბისათმ“ დაახლოებული დავით კვენცხაშვილის ბენზინგების წამლი არჩევნების მუქვე სწორედ დავით იაკონტროლის მფლობელობაში ვადებდა, საკარადევიდ, ოფშორულ ზონებში ვაფორმებული ვარჩევნების მუქვეად.

„მთავრობის მუქვევი მუქვევი ჩამდებნივე საჩველაში და ენჯეროკომპანიაში, რომელივე ოფშორულ ზონაში ჩვენსტრირტული კომპანიები ფლოთებ (ჩველურად, ამ კომპანიებს დავით კვენცხაშვილი ამ მხალს დაახლოებული პარტის აკონტროლებებ, მფლობელები შეეცალა. ჩიოვრე მზს, ამ კომპანიებთან ჩამდებნივე თბილისში დახადებულმა ჩვენს ბენზინგებში დავით იაკონტროლია მუქვი“, - მათეკანა ატაროში იფივე ფოქვეტრია მუქვითებდა დავით იაკონტროლისა და „ქართული ოქტების“ დამდებებლის, ბინის იგანიშვილის კვენსტრირტე.

[ამერიკის მხრიდან](#) 2012 წლის მარტში იკანაშვილის აგრო-ინვესტიციულმა კომპანიამ სუბილენსკაია მიერამ ჩამდგომე პერის ქაზახანა მედიონა იაკობაშვილის მოვლინე 140 Pycaponeer-ისგან (რუსული აგრარული პროექტი-იკანაშვილი ამ გარეგნის შესახებ ინფორმაცია 2012 წელს დაადასტურა, მაგრამ არ გამოვლია გარეგნის შესტი ღირებულება.

ბოლო მონაცემებით, ქან პეტროლიუმ კორპორაციის საჯარო ქველი სატაროველიში იხრდება. 2022 წლის 24 აგვისტოს გაერკველა [ინფორმაცია](#), რომ სატაროველის კონცერქციის ეროვნულმა სააგენტომ ქან პეტროლიუმ კორპორაციის მიერ 23 ეკონომიკური აღერის საჯაროებში არსებულ 32 აგროესამართ სააგენტო კონტროლის მონივების (იცაჩით აღეს) შესართვა გასეს.

“პეტროკასის” კავშირები “როსნეფტთან” და სანქციონების სააფრთხე

“პეტროკას ენერჯი კორპორაციის” წილენის 49%-ს 2014 წლის დეკემბრიდან ფლობს რუსული ენერჯიკომპანია “როსნეფტი”, რომელიც პარალელურად საქმიანობს სატაროველის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე აფხაზელიში. 2022 წლის მარტში “პეტროკასმა” გააერკველა განქადაგება, რომლის მიხედვითაც, კომპანიის CEO-მ გაბო საკაიძემ გამოიხეყდა “როსნეფტის” წილენი და შესაბამისად, რუსული ენერჯიკომპანია შენიღბულში არ იხილებოდა.

2022 წლის საებულში ვერანულ პლატფორმაზე ოში და სანქციები განმე მანაშერი “პეტროკას ენერჯი კორპორაციის” დედა კომპანიის, კეპროშიმი რეგისტრირებულ PETROCAS ENERGY INTERNATIONAL LIMITED-ისა და მისი დაწვეუებლის, ბონესტენ დავით იაკობაშვილის შესახებ, რომ მას მუდგრო კავშირი აქვს რეგიონთან, რომელიც მთაშია და და ანარბოებს აგრეციელ ოში ვერანის მონააღმდეგ, რომელიც სადენლია დანაშაული კავშირობის მონააღმდეგ. ის 2018 წლის 28 დეკემბერს იყო კრეშლიმი, რუსეთის დედერაციის პრეზიდენტთან შეხვედრასზე, რომელიცე განიხილეს საკოიბის სახელმწიფოს ეკონომიკასთან დაკავშირებით. ამოგად, სებნიტე ქასეისმუდებელია მადერიაღერ ან დინამიერ მთარაგერჩანე იმ ქვეუებებისთვის, რომლებიც ძირს ეობის ამ სააფრთხეს ექმნის ვერანის ტერატიორულ მთლიანობას, სვეერენიტეტესა და დამოკავებლობას.” აღნიშნული პლატფორმა ვერანის საჯარო საქმეთა სამიხიტომ და კორეფესასთან ბრბოლის ეროველუნა მიერომ შექმნეს.

პროექტის აღერის მიხედვით, ოში და სანქციები არის მონაცემთა მანა, სადაც აღიხებლები არიან რუსეთის ხელისუფლების მთარაგერჩერი, რუსეთის ხელისუფლებასთან დაახლოებული ბონესტენი და ბონესტენები ასევე ის სებნიტეები, რომლებიც მთარს ექვრებ ვერანასთან რუსეთის ოში. მანაში შეუგანლია მანილი სანქციონებელია, მანილის სანქციონებანი კო მუშაობა ეროველდება. როგორც პროექტის აგრობენ აესაფებენ, მანის შექმნის მონაში ასეთი კომპანიონისა და ბონესტენების შესახებ ენობების შეერკვესა და მისი სხვა ქვეუებებისთვის განთარება. “პეტროკას” და ბონესტენი იაკობაშვილი ბოლო მონაცემებით არ არის რომელიცე ქვეუების მიერ სანქციონებული და ამის შესახებ ამ ექვამე არიან ენაებრია, გარდა ვერანის ხელისუფლებისა.

! ბუნებრივი აირი

კამერად, 2021 და 2022 წელს მირის (საქმეტენის 2022 წლის საჯარო ვაჭრობის [ამაილი](#)) რესტიდემი იმპორტირებელი ბუნებრივი გაზის ღირებულება \$90,7 მილიონიდან \$11,2 მილიონამდე გაიზარდა. რაც შეეხება მოველობას - 376,181 ტონიდან 416,873 ტონამდე.

2022 წლის იანვარ-ივნისის პერიოდში კამერად 1657 მილიონი კუბური მეტრი ბუნებრივი აირის იმპორტი განხორციელდა, რომლის ღირებულებამ 225 მილიონ დოლარამდე მთაღნა. კამერის თამიოდან 192 მლნ აშშ დოლარზე მეტი ანტისაეკანოდან იმპორტირებულ განმა გადახდილი, ხოლო დარჩენილი 33 მლნ-მდე დოლარი რუსულ განმა. ექვრობა, აღნიშნული თამებით რა მიველობის ბუნებრივი აირის შესეიფელი, რადგან ეს ინფორმაცია კონფიდენციალურია. სტატისტიკის სასმასტრის მიერ მომოდებელი ინფორმაციის თამსამად, 2021 წელს რუსულ განში გადახდილი თამის მილი სრულ იმპორტირებულ ბუნებრივ აირში გადახდილი თამის 22% იყო, რამაც თამსობრივად 70,9 მლნ აშშ დოლარი შე-აფინა. [ფორმის მონაცემებით](#), 2020 წელს რუსულ განში გადახდილი თამა 36,9 მლნ დოლარი იყო, რაც თთილენს 2-ერსაკლებია 2021 წლის მონაცემზე.

კვლევის - "წესები კანტაინი და ჩესელი კანტაინები ქართულ ბინძვანში" - ფართოვდება IDH-მ წყობადა საქართველოში არსებული 11 ნაწილის სექტორი. 2023 წლის ამჟღადის შეფასებით, მსხვილი ჩესელი კომპანიები და კანტაინი საქართველოში ნაკლებად არის წარმოდგენილი. საერთაშორისო საწვინებში პირველ რიგში მსხვილი კომპანიებზე იმყოფები და კიდევ უფრო შეამკობს მათი წარმომადგენლობა, რაც, მაგალითად, საბანკო (ჯიბინი) და საკონტრაქტო (ბილანი) სექტორების შემთხვევებში გამოვლინდა.

ჩესელი-ვრტანის იმის დასტვის შემდეგ, საქართველოში ჩესელის ფერწაკიდან მოქალაქეების მნიშვნელოვანი ნაკადი შემოვიდა. აღნიშნული პირდაპირ ანაზა გადმოიხეხებზე, ქართულ ბაზრებში გამოავსებულ ფეხმოდებზე ვრტა სექტორში ფასების ზრდაზე, ანალი კომპანიების რეგისტრაციასზე და სხვა სფეროებზე. ამ გზით შემოსული კანტაინი ზრდის რესული გადების საფრთხეებს და საფრთხეს დაკვირვებას და შემდეგ მენადას. მთლიანობაში, ჩესელი მერჯის გადუნა საქართველოს ეკონომიკაზე რადი და მრგაღმზრთია: მინებდაც იმისა, რომ მესადალა მერჯისას მოკლე ვადამი მერსივი ეფეტვი გააწმდეხ (მაგალითად - ღარის გაქარება უფორ გადუნასთან მმარობებში) ეს იძლევა შემოიობის საბაზის და გრძელვადამი ბერსაქტევიამი მესადალა გამოიბევის მრგაღმზრთი შემოქმედება ქვეების პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სტაბილურობაზე.

მინებდაც იმისა, რომ ბოლი წლებში ჩესელიდან იმპორტირებულ ელექტრომერჯისას და ბუნებრივ არის საქართველოს შიდა მომარობაში მსადალი მთლი ადარ უფრას, ჩესელიზე ენერჯეტიკული დამოკიდებულება კვლავ საყვლისობა (განსაკუთრებით აღნიშნული ეხება თბლისის ელექტრომერჯით მომარობებს). ჩესელი წლები იყენებს ენერჯორსტრსებს, რადიოგ პოლიტიკური გადუნის ინსტრუმენტს სხვა ქვეებთან ენერჯომოკიდებელი ურთიერთობების დაქარებით. ენერჯეტიკული დამოკიდებულების მრგაღმზრთი ჩესელის მნიშვნელოვანი ბერსეტი მსაცხ საქართველოში პოლიტიკური გადუნის მოსაბეებდაც.

მნიშვნელოვანი საკითხია ჩესელის მმარო გამოცმებელი სამტეების და მათი თავიდან არიდების საშეალებები. საქართველოდან სომხეთში ექსპორტირებელი პრადექცია, საგარეოდ, რეგეპორტის გზით ჩესელიში სხედა. შემოსებებელის თქმის საყვებელს ბოლი ფრის სომხეთში გადმოვილი სასტრბო ექსპორტის მმარგებელი იძლევა.

საქართველომ უნდა გააკონტროლოს და თავიდან არიდოს კვლეა შემოილითა ენა, რომლითაც ჩესელის ფერწაკა საწვინებელი ტვირების მოღება შეძლება.

ჩესელის ფერწაკის მმარო ეკონომიკური დამოკიდებულებას შემკობს, ბაზრების დიფერსიფიკაცია და მრტი დასაღერი ინვესტივის მომდაც საქართველოს ექსპერტიკალიურ მმზრება წარმოადგენს.

Ազգային արևելյան
գնդարկյուն ֆոնդը

USAID
UNITED STATES OF AMERICA

ՀՀԿԿԻ ԹԻՖԼԻՍԻՆ ԱՆՈՒՅԻՆ ԲԵՐՈՒՆԵՐԵՐԻ ԲՈՎԵՆԻՆ ԿՐԿՈՒՄԻՆԻՍ ԳՆԴԱՐԿՅԱՆ ԿԱԶՄԵՆՈՒՄ (IDFI) և
Ճեմ Նոբարիան ցանկանում են շարունակել ՀՀԿԿԻ-ի ԲԻՐԻՄԵՐԵՐԻ ԲՈՎԵՆԻՆԻՆ ԿՐԿՈՒՄԻՆԻՍ ԿԱԶՄԵՆՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻ
ԳՐԱՅԻՆ ԲԻՐՈՒՄԻՆԻՍ ԿԱԶՄԵՆՈՒՄԻ ԲԵՐՈՒՆԵՐԵՐԻ ԲՈՎԵՆԻՆԻՆ ԱՆՈՒՅԻՆ ԲԵՐՈՒՆԵՐԵՐԻ ԿԱԶՄԵՆՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻ